

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 05-11-2024

Mødedato Tirsdag d. 05. november 2024 kl. 08:30

Mødested Rådhuset, lokale 224

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Fremtidens genbrugsstruktur.....	4
Igangsætning af Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret. Standsningsret, jf. styrelsesloven § 23.....	11
Omstilling af egen vognpark.....	27
Frigivelse af midler til kapacitetsudvidelser i børn- og ungetandplejen på Søhuskolen, Paarup Skol	33
Velfærdens Fundament - De ældste odenseanere - Forprojektering til nyt plejehjem.....	37
Håndtering af påbud på Enghaveskolen.....	40
Byomdannelsesområde Tasso - kommuneplantillæg nr. 24 og lokalplan nr. 5-1042 Boliger og erhve	45
Effekt- og økonomiopfølgning 2. halvår for Økonomiudvalgets område.....	50
Anlægsopfølgning 2. halvår for Økonomiudvalgets område.....	62
Odense Renovation A/S - takster for affaldshåndtering 2025.....	67
Lukket: Lejeaftale kontorhus i Vollsmose.....	73
Lukket: B-sag: OFFSpring.....	74
D-sag: Orientering om kommunens investeringer.....	75
D-sag: Foretræde fra Odense Renovation.....	76
E-sag: Forslag fra udvalgsmedlem Reza Javid, Ø - Indførelse af mulighed for, at borgere i Odense l	77

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-2-23

Resume

Godkendelse af dagsorden til Økonomiudvalgets møde den 5. november 2024.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Fremtidens genbrugsstruktur

07.04.20-P20-1-24

Resume

Denne sag handler om godkendelse af Odense Renovations forslag til nyt koncept for fremtidens genbrugsstruktur.

Odense Kommunes nuværende genbrugsstationer er generelt nedslidte og for små til at skabe gode betingelser for genbrug. Odense Renovation har derfor udarbejdet et nyt koncept for Odense Kommunes fremtidige genbrugsstruktur, som Odense Renovation hovedsageligt står for driften af.

Miljømedarbejdere fra Klima- og Miljøforvaltningen har deltaget i arbejdsgruppen, og samarbejdet med Odense Renovation om udviklingen af konceptet.

Konceptet handler overordnet om at skabe nye og lettilgængelige genbrugs- og genanvendelsesløsninger for Odense Kommunes borgere, og består af følgende hovedelementer:

- Få store genbrugsstationer.
- Flere små genbrugs- og cykelvenlige genbrugsstationer.
- Beboergenbrugspunkter og Byttebokse.
- Henteservice.

Etape 1 af konceptet indeholder en takststigning på ca. 58 kr. pr. husstand, hvoraf ca. 29 kr. vil indgå i taksterne for 2025. Den fulde implementering af konceptet forventes at medføre en gradvis stigning i renovationstaksterne over en 7-årig periode på samlet ca. 175 kr. årligt ekstra pr. husstand i 2031.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Projektets formål er at skabe nye og lettilgængelige genanvendelses- og genbrugsløsninger for Odense Kommunes borgere. På den måde vil langt flere ting og materialer, blive udnyttet som genbrugsprodukter og -materialer i stedet for at blive bortskaffet som affald, hvilket vil bidrage til at gøre Odense til en mere klima- og miljøvenlig storby.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Odense Renovations forslag til koncept for fremtidens genbrugsstruktur.
2. Odense Renovation arbejder i samarbejde med Odense Kommune for at realisere konceptet som beskrevet i sagsfremstillingen.

Klima- og Miljøudvalget:

Udvalgsmedlem Rune Hartung Larsen fremsætter følgende ændringsforslag: Konservative foreslår, at finansieringen sker via en 50/50 fordeling på henholdsvis effektivisering og takststigning. Odense Renovation gennemfører interne effektiviseringer til implementering af første halvdel af tiltagene svarende til 87,50 kr. pr. husstand. Herefter finansieres sidste halvdel af tiltagene gennem en takststigning på 87,50 kr.

Udvalgsmedlemmerne Rune Hartung Larsen og Mark Grossmann anbefaler ændringsforslaget.

Rådmand Tim Vermund Andersen og udvalgsmedlemmerne Anne Skau Styrishave og Abdirashid Abdi stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler forvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann og Rune Hartung Larsen tager forbehold.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Klima- og Miljøudvalgets indstilling.

Rådmanderne Søren Windell, Tommy Hummelose og Christoffer Lilleholt tager forbehold.

Sagsfremstilling

Næsten to tredjedele af odenseanernes affald indsamles i dag via de 8 eksisterende genbrugsstationer (også kaldet genbrugspladser). Genbrugsstationerne er derfor en central brik i det samlede tilbud af genbrugs- og affaldsløsninger til borgere, institutioner og erhverv i Odense Kommune. Kommunens genbrugsstationer drives af Odense Renovation (følger af kommunens hovedaftale med Odense Renovation).

Hvorfor skal der ændringer til?

Odense Renovation lavede i 2022 en grundig gennemgang og analyse af genbrugsstationerne. Analysen pegede på en række udfordringer ved de eksisterende genbrugsstationer.

De eksisterende genbrugsstationer er generelt nedslidte og for små til at skabe de rette betingelser, for såvel genbrugsvejledere, som brugere. Analyserne har bl.a. vist, at der er behov for følgende:

- Mere fokus på de ca. 44 % familier, der ikke har adgang til bil.
- Mere fokus på direkte genbrug.
- Mere plads til tilstrækkelig sortering i genanvendelige fraktioner.

- Mere bemanning til vejledning og for personalets tryghed, især i ydertimerne (mere bemanning pr. genbrugsstation).
- Mere sikre fysiske rammer for at betjene faciliteterne og for brugerne, herunder at adskille tung og let trafik samt mere manøvrefleksionsplads til containere.

Odense Renovation har derfor udarbejdet et nyt koncept for Odense Kommunes fremtidige genbrugsstruktur, som præsenteres i denne sag.

Miljømedarbejdere fra Klima- og Miljøforvaltningen har deltaget i arbejdsgruppen og samarbejdet med Odense Renovation om udviklingen af konceptet.

Odense Renovations bestyrelse har på mødet den 26. september 2024 godkendt følgende indstilling:

“Det indstilles, at bestyrelsen godkender konceptet inklusive etablering af etape 1 til fremlæggelse for Klima- og Miljøudvalget”

Konceptet

I vedhæftede bilag findes Odense Renovations beskrivelse af forslaget til koncept for fremtidens genbrugsstruktur og etapeplan for projektet. I dette afsnit gengives et udtæk fra konceptbeskrivelsen.

Konceptet handler overordnet om at skabe nemme og lettilgængelige genbrugs- og genanvendelsesløsninger for Odense Kommunes borgere og består af følgende hovedelementer:

- Få store genbrugsstationer.
- Flere små og cykelvenlige genbrugsstationer.
- Beboergenbrugspunkter og Byttebokse.
- Henteservice.

Odense Renovation vil stå for implementering og drift af de store og de små genbrugsstationer samt henteservicen. Beboerpunkter tånkkes udført i samarbejde med boligorganisationer, og byttebokse udenfor bymidten tånkkes udført i samarbejde med frivillige foreninger.

De enkelte elementer beskrives i hovedtræk i det følgende.

Store genbrugsstationer

Etablering af store genbrugsstationer giver mulighed for at indrette mere brugervenlige og mere sikre genbrugspladser (rummelige og overskuelige).

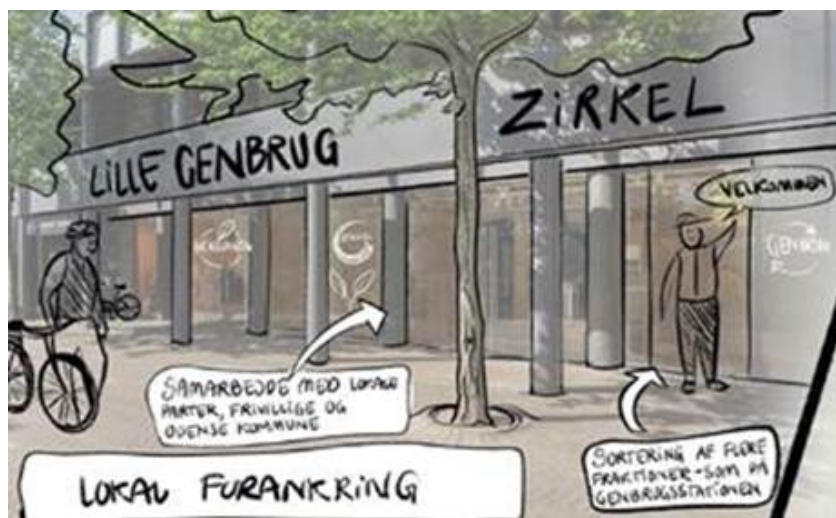
Der vil være mulighed for at aflevere alle relevante typer affald “og der vil blive etableret særlige områder til bygge- og anlægssaffald, haveaffald, farligt affald og ikke mindst direkte genbrug. Samtidig er de store genbrugsstationer fremtidssikrede med plads til udvikling, så nye lovkrav og sorteringsmuligheder ligeledes kan imødekommes.

Få flere genbrugsstationer betyder samtidig, at der kan være mere personale på de enkelte pladser. Det vil betyde mere tryghed for personalet og brugerne. Desuden vil det give mulighed for mere hjælp og vejledning til borgerne, så mængden til genbrug og genanvendelse kan øges.

Små og cykelvenlige genbrugsstationer

Der kan etableres små genbrugsstationer indendørs fx. i et lokale i bymidten, eller udendørs på friarealer i tæt bebyggede områder. Små genbrugsstationer måltrettes de ca. 44 % husstande i Odense Kommune, som ikke har bil. De små genbrugsstationer vil kunne modtage udvalgte relevante affaldstyper, og har særligt fokus på direkte genbrug.

På de to nedenstående figurer illustreres, hvordan udformningen af små genbrugsstationer kan være.

Beboergenbrugspunkter

Beboergenbrugspunkter er tiltænkt beboere i et specifikt boligområde og kan udformes på forskellige måder. Det kan fx være to eller flere containere til sortering af ting til genbrug og genanvendelse. Genbrugspunkterne tånes udført i et samarbejde mellem Odense Renovation og boligorganisationerne.

Byttebokse

Byttebokse er tænkt som et supplement til den samlede service på genbrugsområdet. I byttebokse kan borgerne aflevere og finde genbrugelige ting. Byttebokse opstilles tæt på, hvor borgerne findes, såvel i det centrale Odense som i forstæder og landsbyer. De kan have mange udformninger og fx være et hjørne ved en lokal købmand, eller udstyr leveret af Odense Renovation.

Henteservice

I dag kan borgerne bestille afhentning af storskrald, herunder genbrugeligt storskrald, som Odense Renovation afhenter ved boligen. Odense Renovation oplyser, at der er et betydeligt potentiale for at flytte mere af storskraldet højere op i affaldshierarkiet. Konceptet indebærer derfor, at henteservicen nytænkes, så mere storskrald bliver genbrugt eller genanvendt fremfor at blive forbrændt. Der vil bl.a. blive arbejdet med mere brugervenlig bestilling, så borgere nudges til direkte genbrug i stedet for at bortskaffe brugbare ting som affald. Der vil også arbejdes med mere fleksible afhentningstidspunkter, så ting kan stilles under tag eller stilles frem i sidste øjeblik, så tingene ikke delægges af nedbør.

Etapeplan

Odense Renovation foreslår at implementere konceptet i 3 etaper over en 7-årig periode.

Etape 1 er den mest detaljerede på nuværende tidspunkt og indeholder følgende:

- Der arbejdes med antal, indretning og placering af fremtidige store genbrugspladser.
- En eksisterende genbrugsstation udvælges og opdateres med særligt genbrugsområde.
- Der etableres en lille gå- og cykelvenlig genbrugsstation.
- Der udføres forsøg med enkelte udvalgte beboergenbrugs punkter.
- Der etableres enkelte byttebokse.

Den nuværende henteservice opdateres og klargøres til at indgå i konceptet.

I etape 2 og 3 arbejdes videre med fastlæggelse af antal, indretning og placering af de forskellige elementer, så der til sidst i etape 3 er etableret et samlet fintmasket net af genbrug og genanvendelses faciliteter og services ud over kommunen.

Viden og erfaringen fra etape 1 henholdsvis 2 bruges i den følgende etape og projektet justeres herefter, hvorfor igangsætning af og takstgodkendelse for etape 2 og 3 vil blive forelagt til politisk godkendelse over de kommende år i takt med, at etaperne via processen bliver konkretiseret og beskrevet.

Med denne sag skal udvalget beslutte, om Odense Renovation skal arbejde videre med hele konceptet.

Supplerende bemærkninger om klima og miljø

I Odense Kommunes klimahandleplan og affaldsplan er der mål om, at endnu mere affald skal genbruges og genanvendes. Affaldsplanen har også mål om bedre genanvendelse. Med bedre genanvendelse menes bl.a. en bedre udsortering af miljøproblematisk stoffer - som fx i byggeaffald, der afleveres på genbrugsstationerne.

Klima- og Miljøforvaltningen vurderer, at det foreslåede koncept vil hjælpe med til at opnå de ønskede klima- og affaldsmål.

Herunder er det værd at bemærke, at store genbrugsstationer vil give bedre mulighed for sortering af affald med miljøproblematiske stoffer.

De øgede genbrug forventes herudover at bidrage til en lavere produktion af nye produkter, og eliminerer dermed en CO₂-udledning herfra.

Den sparede CO₂ udledning vil dog ikke nødvendigvis kunne aflæses indenfor Odense Kommunes klimaregnskab. Dette skyldes, at den lavere produktion kan være placeret mange andre steder. Det øgede genbrug vil dog reducere CO₂-aftrykket af adfærd og forbruget inden for Odense Kommune (scope 4 – en endnu ikke officielt godkendt kategori).

Antal genbrugsstationer i andre kommuner

Odense Kommune har på nuværende tidspunkt 8 genbrugsstationer fordelt ud over kommunen, hvilket er et højt antal set i forhold til antal indbyggere og areal.

Det kan være relevant at sammenligne Odense med Aalborg og Aarhus, da de ligner Odense i forhold til fordelingen mellem individuelle boliger og etageboliger. I nedenstående tabel sammenstilles Aarhus, Aalborg og Odense med hensyn til kommunernes areal, antal indbyggere og antal genbrugsstationer.

	Aarhus	Aalborg	Odense
Areal [Km ²]	468,2	1.137,5	305,6
Antal indbyggere	368.131	223.041	209.690
Antal genbrugsstationer	6	6	8

Tabel 1. Areal, indbyggere og antal genbrugsstationer i Aarhus, Aalborg og Odense.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning.

Renovationstaksterne forelægges i særskilt sag for Økonomiudvalg og byrå.

Odense Renovation oplyser, at implementeringen af konceptet forventes at medføre en gradvis stigning af renovationstaksterne over en 7-årig periode, for i gennemsnit at ende på ca. 175 kr. ekstra pr. husstand i 2031 i forhold til 2024 (ca. 211 kr. for parcelhuse og ca. 147 kr. for lejligheder). Stigningen svarer til en forøgelse af taksterne på 8 %. Et parcelhus med 240 liter rest- og madaffaldsspand betaler i alt 2.647 kr. i 2024, og vil således skulle betale ca. 2.858 kr. i 2031.

Etape 1 er beregnet til at påvirke gebyret med ca. 58 kr. pr. husstand (ud af de ovennævnte 175 kr.), hvoraf ca. 29 kr. vil indgå i taksterne for 2025 forudsat beslutning om igangsættelse af etape 1.

Det er By- og Kulturudvalget, som afholder udgifter til Odense Kommunes bygninger. Størstedelen af kommunens udgifter til renovation ligger på institutioner og skoler, som ikke opkræves taksten for husholdninger, men derimod taksten for institutioner. Eftersom takststigningen netop kun kommer til at omfatte husstande, vil størstedelen af kommunens bygninger ikke blive økonomisk berørt af en takststigning.

Odense Kommune har dog også en række udlejningsejendomme, hvor Odense Kommune umiddelbart afholder udgiften til renovation. Udgiften finansieres helt- eller delvist af hæjere huslejeindtægter inden for By- og Kulturudvalgets samlede ramme.

Bilag

Fremtidens Genbrugsstruktur - PIXI udgave_208585_4.1 - 11.10.2024

Punkt 3: Igangsætning af Grøn Mobilitetsplan i Skibhuskvarteret. Standsningsret, jf. styrelsesloven § 23

01.30.10-G01-106-23

Resume

Denne sag handler om omdannelsen af Skibhuskvarteret til et mere trygt, levende og grønt byområde, hvor forholdene forbedres for cyklister.

Skibhuskvarteret skal være et attraktivt byområde, hvor butikker blomstrer og det er trygt og rart at færdes særligt som fodgænger og cyklist. Skibhusvej rummer et unikt butiksliv, som skal bevares og udvikles.

Med denne sag skal Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget træffe beslutning omkring en række forslag til udviklingen af Skibhuskvarteret.

Forslagene skal bidrage til at skabe bedre forhold for cyklister, flere grønne mødesteder og et aktivt handelsliv i Skibhuskvarteret. Et sted hvor mange gerne vil bo og endnu flere besøge.

Samtidig skal hverdagen fungere for både erhverv og beboere, så bylivet udvikles og det fortsat er attraktivt at drive butik og virksomhed.

Forslagene er udarbejdet i samarbejde med og på anbefaling fra partnerskabet ”Vores Skibhus”, som blev etableret på baggrund af et åbent borgermøde i januar 2024. ”Vores Skibhus” har bestået af en lang række interessenter i området herunder Skibhusforeningen, borgerforeninger og skole samt et par enkeltpersoner.

Sagen indeholder dels en række forslag til midlertidige trafikale ændringer, og dels en række forslag til understøttelse af det lokale butiksliv og erhvervsliv i området.

De trafikale forslag har fokus på at skabe bedre cykelforhold og trafiksikkerhed samt flere busser til og fra Skibhuskvarteret. Konkret foreslår forvaltningerne derfor midlertidig etablering af cykelgade, bus- og cykelsluse, mobilitetszoner, styrket busforbindelse og tidsbegrænsning af parkeringsplads. Forslagene er midlertidige frem til udgangen af 2026 og skal evalueres i efteråret 2026.

De erhvervsrettede forslag indeholder en samarbejdsaftale mellem Skibhusforeningen og Odense Kommune, udviklingen af fælles kampagner og initiativer omkring understøttelse af det lokale erhvervsliv samt en analyse af de langsigtede behov for udviklingen af butikslivet i Skibhuskvarteret.

Siden slutningen af september 2024 har borgere, erhvervsliv og interessenter kunne give input til forslagene om de trafikale tiltag. På baggrund heraf foreslår forvaltningerne følgende ændringer i forslaget:

- Der indledes et erhvervssamarbejde mellem Skibhusforeningen og Odense Kommune i forhold til fælles kampagner samt analyser af behovet for fremtidige indsatser.

- Varelevering på Skibhusvej og fra erhvervsdrivende på Skibhusvej samt taxakørsel tillades gennem bus- og cykelsluser.
- Udvikling af trafikikkerhedstiltag for fodgængere og cyklister på Victoriagade, Døckerslundsvej og Kochsgade, hvor der kan komme mere trafik på grund af forslagene.

Klima- og Miljøudvalget har det overordnede ansvar for mobilitetsplanlægning, herunder Grøn Mobilitetsplan samt kollektiv trafik. By- og Kulturudvalget har ansvar for trafikikkerhed, vejmyndighed og parkering.

Effekt

Et sundere Odense

Forslagene har blandt andet til hensigt at inspirere og motivere flere til at gå og cykle mere i hverdagen, hvilket vil kunne bidrage til en sundere livsstil for flere odenseanere.

En storby i vækst

Forslagene indeholder en række erhvervsrettede tiltag, der har til formål at styrke det lokale butiks- og erhvervsliv og dermed bidrage til, at erhvervslivet i Skibhuskvarteret kan vokste.

En klima- og miljøvenlig storby

Forslagene har desuden til formål at sikre bedre forhold for fodgængere og cyklister samt bedre busforbindelser, som skal motivere flere til at transportere sig mere bæredygtigt. På den måde kan CO₂-udledningen fra transporten i området nedbringes, og Odense bliver en mere klima- og miljøvenlig storby.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender:

1. Etablering af midlertidig cykelgade på Skibhusvej mellem Skibhustorvet og Victoriagade
2. Etablering af midlertidig bus- og cykelsluse på Skibhusvej mellem Sophie Breums Vej og Oliemøllevej for at reducere gennemkørende biltrafik på Skibhusvej.
3. Etablering af midlertidig mobilitetszone på vestsiden af Skibhusvej syd for Victoriagade som beskrevet i sagen.
4. Etablering af midlertidig mobilitetszone på østsiden af Skibhusvej syd for Døckerslundsvej som beskrevet i sagen.
5. Etablering af midlertidig mobilitetszone i den yderste del af Skibhusvej ved Skibhusene som beskrevet i sagen.

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til Klima- og Miljøudvalget, at udvalget godkender:

6. Indgåelse af samarbejdsaftale mellem Skibusforeningen og Klima- og Miljøforvaltningen om en række erhvervsrettede aktiviteter og analyse af det lokale erhvervsliv i Skibuskvarteret.

7. Nedlæggelse af citybussen som selvstændig og gratis rute.

8. Opdeling af den nuværende rute 85 som beskrevet i sagen, samt styrkelse og sammenlægning af den nordlige del heraf med dele af citybussens nuværende rute gennem højere frekvens finansieret gennem de yderligere driftsmidler, der er afsat til styrkelsen af den kollektive trafik i budgetforlig 2024.

By- og Kulturforvaltningen indstiller til By- og Kulturudvalget, at udvalget godkender:

9. Indførelse af tidsbegrænsning på kommunal parkeringsplads mellem Damhusvej og Sophie Breums Vej som beskrevet i sagen.

10. Etablering af af- og pålæsningspladser for varelevering samt handicapparkering langs Skibusvej. Etableringen sker under forudsætning af tilstrækkelig trafiksikkerhed for cyklister, samt efter dialog med beboere og erhvervsliv om gode mulighederne for parkering i området.

Klima- og Miljøudvalget:

Udvalgsmedlemmerne Rune Hartung Larsen og Mark Grossmann fremsætter følgende ændringsforslag: Konservative og Venstre foreslår, at processen omkring forandringerne på Skibusvej startes forfra med udgangspunkt i at holde Skibusvej åben. Samtidig tages drøftelserne ud af Den Grønne Mobilitetsplan og gennemføres som en selvstændig trafikplan for området, som både tager hensyn til de bløde trafikanter, beboere og butiksdrevende, behandlet under de ansvarlige udvalg.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann og Rune Hartung Larsen stemmer for ændringsforslaget.

Rådmand Tim Vermund og udvalgsmedlemmerne Anne Skau Styrishave og Abdirashid Abdi stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Rådmand Tim Vermund og udvalgsmedlemmerne Anne Skau Styrishave og Abdirashid Abdi stemmer for forvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann og Rune Hartung Larsen stemmer imod forvaltningens indstilling.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann bruger sin standsningsret og beder om, at sagen sendes videre til afgørelse i byrådet, jf. styrelseslovens § 23.

By- og Kulturudvalget:

Rådmand Søren Windell samt udvalgsmedlemmerne Araz Khan og Claus Houden fremsætter følgende ændringsforslag: Konservative, Venstre og Liberal Alliance foreslår, at processen omkring forandringer på Skibhusvej startes forfra med udgangspunkt i at holde Skibhusvej åben. Samtidig tages drøftelserne ud af Den Grønne Mobilitetsplan og gennemføres som en selvstændig trafikplan for området, som både tager hensyn til de bløde trafikanter, beboere og butik drivende, behandlet under de ansvarlige udvalg.

Rådmand Søren Windell samt udvalgsmedlemmerne og Araz Khan og Claus Houden stemmer for ændringsforslaget. Udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir,

Claus Skjoldborg Larsen, Maria Brumvig og Søren Freiesleben stemmer imod ændringsforslaget. Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Udvalgsmedlemmerne Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen, Maria Brumvig og Søren Freiesleben stemmer for indstillingen i sagen. Rådmand Søren Windell samt udvalgsmedlemmerne og Araz Khan og Claus Houden stemmer imod indstillingen.

By- og Kulturudvalget har dermed godkendt indstillingspunkterne 1 - 5 og 9-10.

Rådmand Søren Windell samt udvalgsmedlemmerne Araz Khan og Claus Houden ønsker at gøre brug af standsningsretten og indbringer sagen for byrådet til afgørelse, jf. styrelseslovens § 23.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets og Klima- og Miljøudvalgets indstillinger.

Rådmændene Søren Windell, Christoffer Lilleholt og Tommy Hummelrose stemmer imod.

Sagsfremstilling

Grøn Mobilitetsplan blev i december 2023 godkendt af Odense Byråd som en del af Klimahandleplan 2024.

Af Grøn Mobilitetsplan fremgår det, at der skal arbejdes med forskellige greb til fredeliggørelse af større og mindre byområder i udviklingen af en Odense-model for klimavenlige byområder. Konkret fremhæves Skibhuskvarteret som et område, hvor der skal eksperimenteres med trafikal fredeliggørelse.

Formålet er at skabe klimavenlige, levende og attraktive byområder, hvor det er hurtigere og tryggere at færdes som fodgænger og cyklist. Det skal ske ved at reducere den gennemkørende trafik og give mere plads til byrum, ophold og bæredygtig transport.

Med dette formål har forvaltningerne i samarbejde med partnerskabet "Vores Skibhus" udarbejdet en række forslag, som partnerskabet anbefaler.

"Vores Skibhus" blev etableret på baggrund af et åbent borgermøde i januar 2024, og har bestået af en lang række interessenter i området, herunder erhvervsliv, detailhandel, borgerforeninger, skole samt et par enkeltpersoner.

Forslagene indeholder dels en række midlertidige trafikale ændringer, og dels en række indsatser til understøttelse af det lokale butiks- og erhvervsliv i området.

I denne sag skal Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget træffe beslutning omkring forslagene. Begge udvalg skal træffe beslutning om etablering af cykelgade, bus- og cykelsluse samt mobilitetszoner og grønne mødesteder. Udvalgene træffer beslutning om emner indenfor egne kompetenceområder. Klima- og Miljøudvalget har således ansvaret for mobilitetsplanlægning, herunder Grøn Mobilitetsplan samt kollektiv trafik. By- og Kulturudvalget har ansvaret for trafiksikkerhed, vejmyndighed og parkering.

Inddragelse og ændringer i forslagene

Fra offentliggørelsen af forslagene den 26. september 2024 til den 10. oktober 2024 har interessenter desuden kunne give input og bemærkninger til forslaget på dialogportalen, Klima- og Miljøforvaltningen har afholdt møde med erhvervslivet i området og afholdt en række åbne byvandring.

Forvaltningerne er meget opmærksomme på, at særligt de lokale erhvervsdrivende i området er meget bekymrede for konsekvenserne ved de trafikale ændringer i området. Herunder særligt i forhold til adgangsvejene til deres butikker i bil, mulighederne for parkering samt forholdene for varelevering fremadrettet.

Herudover er forvaltningerne meget opmærksomme på, at flere beboere har udtrykt bekymring med hensyn til udviklingen i trafiksikkerheden på særligt Victoriagade, Døckerslundsvej og Kochsgade.

På baggrund af de indkomne input fra borgere og erhvervsliv anbefaler forvaltningerne derfor en række ændringer i forslaget. Ændringerne består i:

- Der indledes et erhvervssamarbejde med butikkerne på Skibhusvej med henblik på kampagner om adgangsveje og parkeringsmuligheder ved butikkerne samt aktiviteter og events på Skibhusvej. Herudover udarbejdes en analyse af Skibhusvej som handeleggade med fokus på anbefalinger til konkrete aktiviteter både på kort og lang sigt.
- Under forudsætning af tilstrækkelig trafiksikkerhed for cyklister etableres der af- og pålæsningspladser for varelevering samt handicapparkering langs Skibhusvej. Herudover går forvaltningerne i dialog med beboere og erhvervsliv om gode muligheder for parkering i området.
- Varelevering på Skibhusvej og fra erhvervsdrivende på Skibhusvej samt taxakørsel tillades gennem bus- og cykelslusen.
- Der afsættes midler til senere tiltag i forhold til at sikre bedre trafiksikkerhed for fodgængere og cyklister på Victoriagade, Døckerslundsvej og Kochsgade, hvor der kan komme mere trafik på grund af forslagene.

Forvaltningerne vil desuden efter denne sag fortsætte dialogen med erhvervsdrivende og beboere i området i forhold til at sikre en balance i de konkrete løsninger mellem hensyn til parkering og varelevering samt trafikikkerhed for cyklister og fodgængere.

Nedenfor gennemgås først forslagene til erhvervsrettede tiltag, herefter forslagene til midlertidige trafikale ændringer. Afslutningsvis følger en gennemgang af input fra inddragelsesprocessen.

Forslag til erhvervsrettede tiltag

Med denne sag foreslår forvaltningerne en række erhvervsrettede tiltag, der har til formål at understøtte det lokale erhvervs- og butiksliv i Skibhuskvarteret.

Samarbejdsaftale med Skibhusforeningen

Forvaltningerne er meget bevidste om, at de foreslåede ændringer kan afføde utryghed hos det lokale erhvervsliv og usikkerhed omkring adgangsforhold for kunder på Skibhusvej.

Forvaltningerne anerkender, at ændringerne risikerer at skabe et midlertidigt fald i omsætningen for butikkerne på strækningen. Klima- og Miljøforvaltningen har dog fra ekstern rådgiver fået beskrevet erfaringer fra andre byer, hvor der er iværksat tiltag for trafikal fredeliggørelse. Erfaringerne peger på, at ændringerne har givet positive eller ingen effekter for butikkers omsætning.

Derfor vil Klima- og Miljøforvaltningen indgå en samarbejdsaftale med Skibhusforeningen, der er en forening for de lokale butikker og erhverv i Skibhuskvarteret.

Samarbejdsaftalen skal omhandle, hvordan Skibhusforeningen og Odense Kommune i samarbejde kan arbejde for at bevare og udvikle det lokale butiks- og erhvervsliv i Skibhuskvarteret.

Kampagner om adgangsveje og betydningen af at handle lokalt

Mange butikker har udtrykt ønske om, at der i forbindelse med de trafikale ændringer udvikles en kampagne om de fremtidige adgangsveje i bil til Skibhuskvarteret.

Herudover har en række butikker også udtrykt ønske om en kampagne om vigtigheden af at handle lokalt, hvis man ønsker det lokale butiksliv.

Mange små butikker både i Odense og resten af landet er under et markant pres grundet den stigende nethandel. Nethandlen tager markedsandele fra de fysiske butikker, hvilket skaber en tendens til færre små butikker og flere store butikker.

Derfor anbefaler Klima- og Miljøforvaltningen, at forvaltningen bidrager til de kampagner, som butikkerne i området ønsker. Klima- og Miljøforvaltningen er ved at afklare de juridiske muligheder herfor, men anbefaler, at forvaltningen indgår i dette samarbejde, så vidt det er muligt.

Events og aktiviteter

Klima- og Miljøforvaltningens anbefaler, at forvaltningen i samarbejde med Skibhusforeningen opretter en eventpulje til at skabe aktiviteter omkring butikkerne på Skibhusvej og Skibhustorvet.

Herudover, at Klima- og Miljøforvaltningen bidrager til opgradering af mere miljøvenlig julepynt i Skibhuskvarteret i de kommende måneder.

Analyse af det lokale butiks- og erhvervsliv

Samarbejdsaftalen skal herudover indeholde en investering i en fælles analyse af butiks- og erhvervslivet på Skibhusvej, og hvilke behov der er for at understøtte butikslivet på kort og lang sigt.

Direkte kontakt mellem erhvervslivet i Skibhus og Klima- og Miljøudvalget

Herudover er det Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling, at Skibhusforeningen hvert halvår inviteres til foretræde for Klima- og Miljøudvalget. Formålet er at sikre en direkte kontakt mellem erhvervslivet i området og det politiske niveau med henblik på at sikre et effektivt samarbejde om udviklingen af området.

Forslag til midlertidige trafikale ændringer med henblik på et mere trygt, levende og grønt Skibhus

Skibhuskvarteret består overordnet set af i omegnen af 13.000 beboere samt 2.000 erhverv på begge sider af Skibhusvej som gennemgående vejstrækning. Der kører dagligt ca. 8.000 biler gennem den sydlige del af Skibhusvej, hvoraf over halvdelen er gennemkørende uden ærinde i kvarteret.

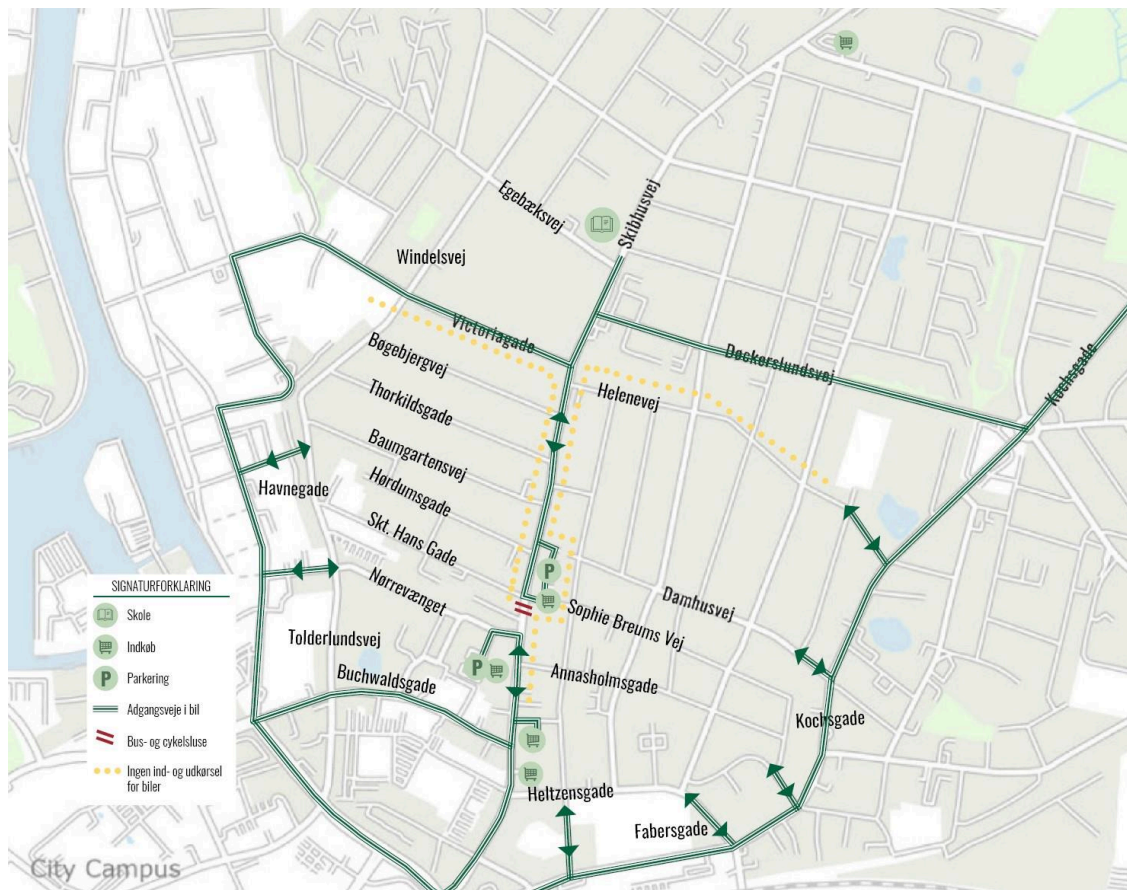
Der har gennem en årrække været et stærkt ønske om at forbedre trafiksikkerheden for særligt cyklister på Skibhusvej. Herudover at begrænse den gennemkørende trafik uden ærinde, så området kan bevare sit levende butiksliv. Det har derfor været en del af udgangspunktet for udviklingen af forslagene.

Forslagene fokuserer primært på strækningen mellem Annasholmsgade og Victoriagade, da det er denne strækning, der i dag ikke har særskilt cykelsti.

Nedenfor fremgår kort over området og herefter gennemgås de enkelte dele af forslagene. Først gennemgås forslag om cykelgade og bus- og cykelsluse, herefter mobilitetszoner, højere frekvens på busruten fra Skibhusene til centrum og sammenlægning af busruten med Citybussen og afslutningsvis tidsbegrænsning af parkeringspladsen mellem Sophie Breums Vej og Damhusvej.

Forslagene er midlertidige frem til udgangen af 2026 og skal evalueres i efteråret 2026.

Kort over mobilitetszoner og adgangsveje i bil

Cykelgade skal skabe bedre forhold for cyklister

Strækningen på Skibhusvej mellem Annasholmsgade og Victoriagade opleves i dag som særligt utryk for mange cyklister. Dette skyldes dels, at der ikke er adskilt cykelsti på strækningen og dels en markant trafikmængde gennem strækningen.

Det er et grundlæggende vilkår på strækningen, at vejbredden ikke giver plads til både cykelsti og dobbeltrettet biltrafik. Hvis der skal bibeholdes dobbeltrettet biltrafik, er det derfor ikke muligt at forbedre forholdene for cyklister gennem etablering af cykelsti.

Derfor indstiller forvaltningerne til, at strækningen i stedet omdannes til en cykelgade med henblik på at forbedre forholdene for cyklister.

Bus- og cykelsluse skal reducere gennemkørende trafik

Cykelgader fungerer kun, når der er ca. lige så mange biler som cyklister, og når hastigheden på strækningen følger cyklisternes fart. Der er i dag en væsentlig biltrafik på strækningen, herunder en markant gennemkørende trafik uden ærinde på Skibhusvej.

Det er derfor nødvendigt at begrænse biltrafikken på strækningen, for at cyklisternes trafiksikkerhed er tilstrækkelig. Samtidig ønsker forvaltningerne at fastholde tilgængeligheden til alle butikker på Skibhusvej i bil og for varelevering.

På den baggrund foreslår forvaltningerne at etablere en skiltet bus- og cykelsluse mellem Oliemøllevej og Sophie Breums Vej.

En bus- og cykelsluse er nødvendig for at reducere den gennemkørende trafik tilstrækkeligt samtidig med, at adgangen til alle dele af Skibhusvej i bil bibeholdes. Varelevering på Skibhusvej og fra erhvervsdrivende på Skibhusvej samt taxakørsel tillades gennem bus- og cykelslusen.

Konkret gør bus- og cykelslusen, at det kun er busser, cyklister og fodgængere samt begrænset erhvervskørsel, som kan køre gennem denne del af Skibhusvej. Redningskøretøjer vil desuden være undtaget.

Bus- og cykelslusen er placeret mellem Oliemøllevej og Sophie Breums Vej efter dialog med erhvervslivet i området og for at sikre, at der fortsat er adgang i bil til butikkerne på Skibhusvej. Med placeringen af slusen her sikres det, at der er fuld adgang i bil til parkeringspladsen ved Rema 1000 og parkeringspladsen ved Kvickly.

Bedre busbetjening på Skibhusvej

Et centralt element i forslaget er, at der skal være en bedre busbetjening på Skibhusvej. Derfor foreslår Klima- og Miljøforvaltningen, at rute 85, der i dag kører på Skibhusvej, opdeles i to.

Den nordlige del af ruten, som kører på Skibhusvej sammenlægges med citybusruten. Det betyder, at bussen fra Skibhusene fremadrettet kører til Odense Banegård Center og videre til Skt. Anne Plads og Klingenberg ved Magasin og retur samme vej. Herudover sættes frekvensen for denne rute op, så ruten vil køre:

- hver 10. minut på hverdage fra kl. 7.00-18.00.
- hver 20. minut aften og weekend.

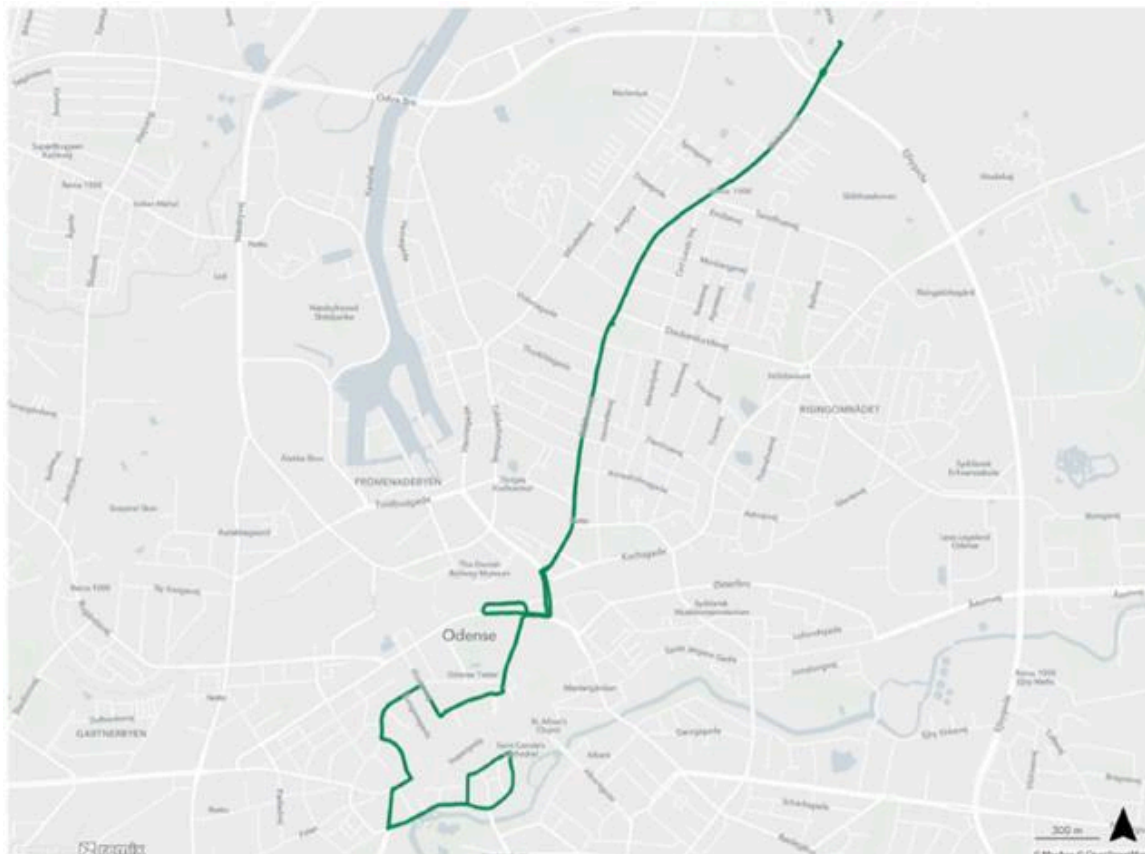
Der køres med almindelige busser, så kapacitet i hver enkelt bus samt tilgængeligheden i kørestol er den samme som i dag.

Med dette forslag nedlægges den eksisterende gratis citybus. Dette bidrager til en årlig driftsbesparelse, som reinvesteres i den nye busrute mellem Skibhusene til Klingenberg. Med denne løsning sikres en sammenkobling mellem Skibhuskvarteret og bymidten inkl. Skt. Anne Plads og Klingenberg med flere afgange og en busrute mellem den tidligere citybus' stoppesteder med flest af- og påstigere, hvor det også er muligt for kørestolsbrugere og borgere med rollator at benytte bussen i fremtiden.

Den sydlige del af den nuværende busrute 85 fra banegården til Højby vil være en selvstændig rute med samme frekvens som i dag.

Busstoppestederne på Skibhusvej ved Annasholmsgade bliver flyttet ca. 50 meter sydpå, så busstoppestederne er tættere ved fodgængerovergangen til Skibhustorvet.

Kort over den nye nordlige busrute mellem Skibhusene og Klingenberg

Mobilitetszoner og grønne mødesteder på hver side af Skibhusvej

Forvaltningerne anbefaler, at der laves begrænsninger for ind- og udkørsel i bil til Skibhusvej med henblik på at fredeligøre de tilstødende boligveje.

Ved etablering af en cykelgade og bus- og cykelsluse er der en risiko for smutvejskørsel, hvor biler benytter de tilstødende boligveje for at komme gennem kvarteret. Dette vil belaste boligvejene, og kan gøre det utrygt for bløde trafikanter på disse veje. Ved at etablere mobilitetszoner på øst- og vestsiden af Skibhusvej sikres det, at der ikke opleves udfordringer med smutvejskørsel. Samtidig vil mere gennemkørende trafik blive ledt uden om Skibhusvej og de mindre tilstødende villaveje.

Mobilitetszone vest for Skibhusvej

Forslaget indeholder konkret begrænsning i ind- og udkørsel til Skibhusvej for privatkøretøjer (renovation og redningskøretøjer undtaget) til og fra:

- Bøgebjergvej
- Thorkildsgade
- Baumgartensvej
- Hørdumsgade
- Sankt Hans Gade

Samt etablering af ”grønt mødested” på Windelsvej ud mod Victoriagade ud for Solgårdens Børnehus. Dette vil samtidig betyde, at Windelsvej lukkes ud mod Victoriagade på sydsiden ved Solgården Børnehus.

Mobilitetszone og grønne mødesteder øst for Skibhusvej

Herudover etablering af ”Grønne mødesteder” ved fysisk lukning for al motoriseret trafik ud mod Skibhusvej fra:

- Helenevej
- Thorbeksgade
- Annasholmsgade
- Samt etablering af grønt mødested hvor Sophie Breums Vej møder Henriettevej (på vestsiden)

Samt ind- og udkørselsforbud til og fra Døckerslundsvej fra (renovation og redningskøretøjer undtaget):

- Marienlystvej
- Teisensvej
- Mosegårdsvej (kun syd for Døckerslundsvej)

Mobilitetszone ved Skibhusene

Herudover foreslår forvaltningerne, at der etableres en mobilitetszone i den yderste del af Skibhusvej ved Skibhusene. Zonen består konkret af ind- og udkørselsforbud mod Havnegade fra Bågøgade og Færgevej.

Kort over mobilitetszone ved Skibhusene

Trafiksikkerhed i forbindelse med ændringerne

Formålet med hele projektet er at skabe bedre forhold for fodgængere og cyklister i Skibhuskvarteret.

Derfor er forvaltningerne også opmærksomme på, at mobilitetszonerne vil betyde øget trafik på særligt Havnegade og Kochsgade, som dagligt krydses af skolebørn. Herudover er forvaltningerne meget opmærksomme på de bekymringer omkring øget trafik på Victoriagade og Døckerslundsvej, der er kommet til udtryk i inddragelsen.

På den baggrund vil forvaltningerne indarbejde tiltag med henblik på at bibeholde sikker skolevej over Kochsgade samt trafiksikkerhedstiltag på Victoriagade og Døckerslundsvej i den konkrete projektering af forslagene. De konkrete

løsninger hertil vil fremgå af den endelige projektering, og blive udviklet i samarbejde med lokalområdet.

Grønne mødesteder

Formålet med de grønne mødesteder er at give mere plads til byliv, fællesskab og grønt i området. Mødestederne kan eksempelvis indeholde træer, bænke, borde eller mindre legepladser, hvis der er plads nok hertil.

På den måde styrker de grønne mødesteder mulighederne for at opholde sig mere i området, skabe bekendtskaber i lokalområdet og små åndehuller for beboere og besøgende.

Hvis udvalgene godkender etablering af grønne mødesteder, vil Klima- og Miljøforvaltningen igangsætte lokale inddragelsesforløb omkring udformningen af mødestederne. Disse processer vil være målrettet og tilpasset de nærmiljøer, hvor mødestederne bliver etableret.

Ændringer af parkeringsforhold i området

Omdannelse af kantstensparkering

Under forudsætning af tilstrækkelig trafiksikkerhed for cyklister, etableres der af- og pålæsningszoner for varelevering og handicapparkering langs Skibhusvej. Herudover går forvaltningerne i dialog med beboere og erhvervsliv om gode muligheder for parkering i området.

Tidsbegrænsning af parkeringsplads

Butikkerne på Skibhusvej har udtrykt stor bekymring i forhold til omdannelse af kantstensparkeringspladser på Skibhusvej.

Forvaltningerne har derfor været i tæt dialog med butikkerne om muligheden for at tidsbegrænse parkeringspladsen mellem Damhusvej og Sophie Breums Vej. Pladsen er i dag uden betaling, og kun 5 af 50 pladser er med tidsbegrænsning.

Tidsbegrænsning af alle pladserne i butikkernes åbningstid kan modvirke langtidsparkering og dermed give bedre mulighed for, at handlende i området kan finde parkering.

Den konkrete løsning i forhold til tidsbegrænsningen udformes med inddragelse af Skibhusforeningen, og vil fokusere på butikkernes åbningstid. Forvaltningerne vil desuden følge konsekvenserne heraf i forhold til parkering på de omkringliggende veje.

Udarbejdelse af forslaget i samarbejde med ”Vores Skibhus”

Odense Kommune inviterede i januar 2024 til åbent online informationsmøde omkring det kommende projekt i Skibhuskvarteret. Efter mødet kunne alle interesserede melde sig til et partnerskab omkring udviklingen af Skibhuskvarteret.

Alle der udviste interesse blev en del af partnerskabet ”Vores Skibhus”, som i samarbejde med Klima- og Miljøforvaltningen siden har arbejdet på det konkrete forslag til fredeliggørelsen af området, og har anbefalet ovenstående forslag til midlertidige trafikale ændringer i området.

Partnerskabet består af repræsentanter fra:

- Skibhusforeningen (2 pladser)
- Trafikgruppen (borgergruppe med interesse for trafik)
- Kvickly
- Gadeforeningen Thorkildsgade
- Den selvejende børneinstitution Svanegården
- Gadeforeningen Bøgebjergvej
- Sct. Hans skole
- Facebookgruppen "Os på Henriettevej"
- De røde huse og Nøddeboparken
- Området nord for Sct. Hans Skole
- Ejerforeningen Sandhusvænget
- Gentgruppen (borgergruppe, har været en tur til byen Gent)
- Grundejerforeningen Skibhusene
- Interesserede enkeltpersoner fra Skibhuskvarteret

Partnerskabet har fra februar til september 2024 afholdt 10 møder med fokus på udviklingen af et forslag til fredeliggørelse af Skibhuskvarteret.

Ønsker fra borgerinddragelsen i Skibhuskvarteret

Fra februar til september 2024 har Klima- og Miljøforvaltningen afholdt en række borger-rettede aktiviteter med henblik på at indsamle input til udviklingen af Skibhuskvarteret.

På baggrund af disse aktiviteter har Klima- og Miljøforvaltningen noteret følgende ønsker fra lokalområdet til udviklingen af Skibhuskvarteret:

- Flere mødesteder i bydelen
- Flere events
- Mere grønt
- Tryggere forhold for cyklister
- Bedre bustrafik
- Parkeringsmuligheder er vigtige
- Bænke, grønt mv. skal passes, så det ser pænt ud.

Inddragelse af borgere, erhverv og interessenter i området om forslaget

Torsdag den 26. september 2024 offentliggjorde Klima- og Miljøforvaltningen forslag til trafikal fredeliggørelse af Skibhuskvarteret ved et åbent online borgermøde.

Nedenfor følger en opsamling på den efterfølgende inddragelse af borgere, erhverv og interessenter i området. I bilag findes en uddybende opsamling af de enkelte dele heraf samt høringssvar fra erhvervsdrivende i Skibhuskvarteret, beboere på Victoriagade, Handicaprådet og Ældrerådet.

Fredag den 25. oktober 2024 afleverede en gruppe erhvervsdrivende 1.866 underskrifter til borgmester, Peter Rahbæk Juel. Gruppens høringssvar og underskrifterne indsamlet under nedenstående ordlyd er vedlagt som bilag:

”Er du også utilfreds med, at kommunen vil gennemtvunge lukningen af Skibhusvej for biler og de medfølgende omkørsler, som vil lægge et ekstra stort pres på de allerede belastede sideveje? Skriv under her og vis din støtte til en bedre løsning, der tager hensyn til både bilister, cyklister og det lokale erhvervsliv!”

Inddragelse gennem dialogportalen

I forlængelse af offentliggørelsen er alle interesserede blevet inviteret til at give bemærkninger til forslaget på dialogportalen. Omkring 100 borgere har deltaget i debatten på dialogportalen, og nedenfor er de mest gennemgående input opřidset. I bilag 1 findes en nærmere gennemgang af input og kommentarerne i forhold til de enkelte dele af forslaget.

Opbakning til bedre forhold til cyklister

Flere giver udtryk for stor opbakning til formålet om at forbedre forholdene for cyklister på Skibhusvej, da de oplever en stor utryghed ved den nuværende udvikling. Særligt er der opbakning til at forsøge at begrænse den gennemkørende trafik på Skibhusvej.

Bekymring for de erhvervsdrivende i området

Flere giver udtryk for bekymring i forhold til, hvorvidt de foreslåede tiltag vil påvirke de erhvervsdrivende og butikkerne i Skibhuskvarteret negativt.

Inddragelse gennem møde med lokale erhvervsdrivende

Torsdag den 26. september 2024 afholdt Klima- og Miljøforvaltningen åbent informationsmøde for erhvervsdrivende i Skibhuskvarteret.

Formålet med mødet var, at interesserede erhvervsdrivende kunne blive informeret omkring forslaget og stille spørgsmål hertil. På mødet deltog 11 erhvervsdrivende fra området.

De deltagende var særligt bekymrede i forhold til de fremtidige adgangsveje for deres kunder, og om dette ville få betydning for deres omsætning.

Inddragelse gennem byvandring

Formålet med byvandringerne var at informere interesserede om forslaget og besvare diverse spørgsmål.

De mest gennemgående tendenser i spørgsmålene på byvandringerne var i forhold til ændringerne på konkrete gader, et ønske om bedre forhold for cyklister og en bekymring for, hvorvidt ændringerne implementeres udelukkende gennem skiltning. Herudover gav enkelte udtryk for bekymring i forhold til øget parkering på sidegaderne til Skibhusvej samt et ønske om beboerlicens i kvarteret.

Inddragelse gennem foretræde ved det lokale erhvervsliv

Klima- og Miljøudvalget inviterede en række lokale erhvervsdrivende fra Skibhuskvarteret til foretræde for udvalget på mødet den 8. oktober 2024.

Formålet med foretrædet var, at de erhvervsdrivende kunne give udtryk for deres bekymringer i forhold til forslagene om trafikale ændringer i Skibhuskvarteret.

De er erhvervsdrivende gav særligt udtryk for bekymring i forhold til, hvorvidt deres kunder havde mulighed for at tilgå deres butikker i bil. Ved foretrædet afleverede de lokale erhvervsdrivende et høringssvar, som er vedlagt som bilag 2.

Videre proces

Såfremt udvalgene godkender ovenstående forslag, vil forvaltningerne igangsætte implementeringen heraf.

Med hensyn til det erhvervsrettede spor indeholder dette indgåelse af samarbejdsaftale med Skibhusforeningen samt juridisk afklaring af mulighederne i samarbejdet.

For de midlertidige trafikale ændringer indeholder udvalgenes godkendelse, at der opstartes den egentlige projektering af elementerne i forslagene.

De midlertidige trafikale ændringer forventes at være etableret i løbet af foråret 2025.

Herudover vil Klima- og Miljøforvaltningen fortsætte dialogen med Sct. Hans Skole omkring udarbejdelsen af en fodgænger- og cykelzone omkring skolen. Når der foreligger et konkret forslag hertil, vil Klima- og Miljøudvalget og By- og Kulturudvalget blive forelagt en konkret sag herom.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Sagen finansieres af anlægsrammen til Grøn Mobilitetsplan under Klima- og Miljøudvalget. Der er i tidligere sag på By- og Kulturudvalget den 13. marts 2024 og på Klima- og Miljøudvalget den 29. august 2023 og den 13. marts 2024 frigivet midler til projektet i Skibhuskvarteret, hvoraf der resterer 3,0 mio. kr. under Klima- og Miljøudvalget og 2,0 mio. kr. under By- og Kulturudvalget. Disse midler vil blive anvendt til det videre arbejde med borger- og interessentinddragelse omkring den konkrete udformning af grønne mødesteder og trafiksikkerhedstiltag, det videre arbejde med projektering samt til igangsætning af erhvervssporet og kan anvendes til anlæg.

Disse midler vil blive anvendt til det videre arbejde med borger- og interessentinddragelse omkring den konkrete udformning af grønne mødesteder og trafiksikkerhedstiltag, det videre arbejde med projektering samt til igangsætning af erhvervssporet og kan anvendes til anlæg.

Den endelige projektering udestår og har afventet den politiske beslutning vedrørende projektets udformning. På baggrund af denne sag går forvaltningerne i gang med projekteringen, hvorefter den endelige anlægssum kendes.

Forud for denne beslutningssag er der foretaget et anlægsoverslag, som skønner at projektet vil koste 11,0 mio. kr. i anlæg og 1,6 mio. kr. årligt i afledt drift i en toårig periode. Dette er under forudsætning af beregnet afledt drift med 15 % af anlægssummen.

Forventningen er således en samlet anlægsudgift på 14,2 mio. kr. til projektet i Skibhuskvarteret, inkl. finansiering af den afledte drift indenfor anlægssummen som følge af, at projektet er af midlertidig karakter. Udover allerede frigivet midler fra tidligere sager, finansieres restudgifter inden for rammen af ”Grøn Mobilitetsplan - KMU”, hvilket bringes i en særskilt byråds sag, så snart den konkrete udformning af grønne mødesteder og trafikikkerhedstiltag med videre kendes.

Styrkelsen af busdriften

Citybussen har en bruttoudgift på 2,1 mio. kr. årligt, hvilket ved ændringerne kan reinvesteres i den fremtidige nordlige rute mellem Skibhus og Klingenberg.

Bruttoudgiften på den nordlige del af rute 85 er 8,4 mio. kr. Sammenlagt med bruttoudgiften fra citybussen, vil der være mulighed for at investere 10,5 mio. kr. i den nye nordlige rute.

Den nye nordlige rute med den i sagsfremstillingen beskrevne frekvens koster 23 mio. kr. i bruttoudgift, hvilket forventes at blive 18 mio. kr. i nettoudgift. Der er derfor behov for en ekstra investering på 7,5 mio. kr. for at finansiere den nye nordlige rute i projektperioden i 2025 og 2026. Finansieringen hertil findes i midlerne fra bevillingen ”Styrkelse af kollektiv trafik gennem busdrift” fra Budget 2024 med engangsmidler på i alt 20,0 mio. kr. Hvis opgraderingen af ruten skal gøres permanent efter den toårige periode, skal der findes finansiering til en varig løsning. Dette vil indgå i den politiske behandling på baggrund af evalueringen af hele projektet i Skibhuskvarteret ultimo 2026.

Den tilbageværende rute 85 (OBC-Højby) vil koste 9,9 mio. kr. i netto.

Bilag

BILAG 1, Opsamling på demokratisk samtale V4

BILAG 2, Høringssvar - Erhvervslivet i Skibhus

BILAG 3, Høringssvar - Beboere på Victoriagade

BILAG 4, Høringssvar Handicaprådet - Omdannelse af Skibhuskvarteret

BILAG 5, Ældrerådets Høringssvar - Fremtidens grønne Skibhuskvarter

BILAG 6, Høringsbrev og underskrifter

Punkt 4: Omstilling af egen vognpark

01.30.00-P20-13-22

Resume

Denne sag handler om indsatsen for at reducere Odense Kommunes eget klimaaftryk gennem kommunens egen omstilling til grøn transport.

Der blev i 2023 reserveret 5,0 mio. kr. til kommunens omstilling til grøn transport. Midlerne var tiltænkt et flådestyringskontor og eventuelt en pulje til omstilling af vognparken.

Med sagen foreslås det, at de 5,0 mio. kr. anvendes til at:

- Etablere ladestandere til kommunens egen vognpark.
- Gennemføre en indledende analyse af potentialet ved et flådestyringskontor i Odense Kommune.
- Understøtte det videre arbejde med Odense Kommunes transportpolitik.

Etablering af ladestandere er forankret i By- og Kulturforvaltningen, mens arbejdet med et flådestyringskontor samt en ny transportpolitik for Odense Kommune er forankret i Borgmesterforvaltningen.

Klima- og Miljøforvaltningen varetager det overordnede og koordinerende arbejde med tilrettelæggelse af indsatserne under Klimahandleplanen.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Grøn omstilling af kommunens vognpark indgår i Odense Kommunes klimainsats og kommunens mål om CO₂-neutralitet i 2030. Ladekapacitet er en forudsætning for, at kommunens vognpark kan overgå til elbiler, og sagen understøtter derfor klimainsatsen.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Omprioritering og frigivelse af 4,5 mio. kr. fra "Klimahandleplan" til eksisterende bevilling "Ladestandere i kommunale bygninger" fordelt med 2,0 mio. kr. i 2025 og 2,5 mio. kr. i 2026 fra anlægsbevillingen "Klimahandleplan" under Klima- og Miljøudvalget. Midlerne stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.
2. Omprioritering og frigivelse af 0,5 mio. kr. fra anlægsbevillingen "Klimahandleplanen" under Klima- og Miljøudvalget til nyoprettet anlægsbevilling "Flådestyring og transportpolitik" under Økonomiudvalget. Midlerne stilles til rådighed for Økonomiudvalget i 2025.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 1.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Klima- og Miljøudvalgets indstillinger.

Sagsfremstilling

Med Klimahandleplan 2022 besluttede Odense Byråd rammerne for, hvordan Odense skal blive klimaneutral i 2030, og hvilke CO₂-reduktioner, det kræver. I planen indgår et delmål om, at Odense Kommunes transport skal omstilles til grøn transport. Det betyder bl.a., at kommunen kun skal benytte elbiler, og at der skal laves en transportpolitik, der bidrager til, at medarbejderne i kommunen får mere grønne transportvaner.

Med denne sag forslår forvaltningerne, at der frigives midler til delprojekter, målrettet kommunens omstilling til grøn transport.

De frigivne midler skal anvendes til:

- Etablering af ladestanderer til kommunens elbiler.
- Det videre arbejde med en ny transportpolitik.
- Afdækning af mulighederne for flådestyring af kommunens egen vognpark.

Målet om Klimaneutralitet og grøn omstilling af kommunen

I juni 2020 besluttede Odense Byråd, at Odense skulle være klimaneutral i 2030. Samme måned indgik kommunen en samarbejdsaftale om grøn kollektiv trafik med den daværende regering.

Her forpligtede Odense Kommune sig bl.a. på, at ny-leasing og ny-indkøb af kommunale personbiler fra 2021 skulle være nulemissions-køretøjer. Dog med forbehold for, at det skulle være økonomisk realistisk for kommunen.

Målet om en fossilfri vognpark indgår i Odense Kommunes klimahandleplan, men allerede i 2014 besluttede Økonomiudvalget, at der skulle arbejdes på en overgang til elbiler i fremtidige indkøb af køretøjer. Beslutningen var en del af afslutningen af et strategisk arbejde med fokus på at optimere kommunens indkøb af køretøjer.

For at understøtte omstillingen af vognparken indgår hertil i klimahandleplanen en indsats omkring en udvidet central flådestyringsenhed med ansvar for overgangen til elbiler samt styring og optimering af vognparken ud fra kørselsbehovet. Herudover vil forvaltningerne undersøge muligheder og andre kommunale erfaringer med lignende tiltag. Der er med Klimahandleplanen ikke taget stilling til den konkrete placering af en eventuel udvidet flådestyringsenhed.

Budget til kommunens omstilling til grøn transport

Der blev i 2023 reserveret i alt 5,0 mio. kr. til Klimahandleplanens initiativ 4.1., der vedrører kommunens egen omstilling til grøn transport, da byrådet behandlede budgettet til Klimahandleplan 2023.

Midlerne var her konkret tiltænkt et flådestyringskontor og eventuel pulje til tilskud, men foreslås med denne sag anvendt til bl.a. ladestandere, imens potentialet for flådestyring skal afklares nærmere i en analyse.

De konkrete indsatser og sammenhængen med kommunens omstilling til grøn transport gennemgås i afsnittene nedenfor.

Omstilling af vognparkens køretøjer

For at gøre Odense Kommunes vognpark fossilfri skal kommunens bilflåde løbende konverteres til fossilfrie køretøjer i takt med, at kommunen udskifter fossile biler og fornyer leasingaftaler.

Kommunens vognpark bestod ved seneste opgørelse af 658 køretøjer, hvoraf ca. 80 % fortsat er fossilbiler. Der er foreløbigt planlagt konvertering af omkring 129 biler, mens den nærmere planlægning af konvertering af omkring 396 biler udestår.

Tabel 1: Seneste status på konvertering af vognparken*

Køretøjer i alt	658
Elkøretøjer	133
Fossile køretøjer	525
Heraf planlagte konverteringer til elbiler	129

*Tallene er indikative, da der kan være sket forskydninger, siden køretøjerne sidst blev opgjort.

Etablering af ladestandere til vognparkens køretøjer

Udskiftning til elbiler forudsætter, at der er tilstrækkelig kapacitet til at lade bilerne. Omstillingen af kommunens vognpark skal derfor koordineres tæt med etablering af ladestandere. På tværs af forvaltningerne er der etableret en styregruppe for indsatsen med kommunens omstilling til grøn transport.

Styregruppen har givet udtryk for, at den primære barriere for omstilling til elbiler er etablering og koordinering af ladestandere. Især på større matrikler, hvor forskellige forvaltninger og myndigheder er til stede, og hvor der samtidig skal etableres lovpligtige ladestandere. Styregruppen har derfor prioriteret, at økonomien fra Klimahandleplanen primært skal gå til en samlet indsats omkring koordinering, udbud og etablering af ladestandere.

Etablering af ladekapacitet til kommunale elbiler har samtidig tæt sammenhæng med den lovpligtige opsætning af ladestandere på kommunale bygninger. Processerne er derfor koblet sammen for at opnå nødvendige synergier og skabe sammenhæng i prioriteringerne på tværs.

På tværs af kommunens forvaltninger arbejdes der samlet med at sikre den nødvendige omstilling af vognparken.

Budget til anlæg af ladestandere

Med Budget 2024 blev der afsat en anlægsbevilling på samlet 6,8 mio. kr. i 2024-2025 under By- og Kulturudvalget til at gennemføre udbud samt at anlægge lovpligtige ladestandere på p-pladser ved kommunale bygninger.

Herudover foreslås det med denne sag, at der overflyttes 4,5 mio. kr. fra klimahandleplanen under Klima- og Miljøudvalget, og at midlerne stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget. Herefter vil der være et samlet budget til anlæg af ladestandere på kommunale bygninger på 11,3 mio. kr.

Budgettets rækkevidde og afgrænsningen

Forvaltningerne forventer, at etableringen af ladestandere vil betyde udgifter til teknisk rådgivning, anlæg af strømforsyningen, tilslutningsbidrag, udbudsgennemførelse og indkøb af ladestandere.

Forvaltningerne arbejder foreløbigt på, at der som en første fase etableres ladestandere på omkring 26 forskellige lokationer. Lokationerne er prioriteret under hensyn til at sikre lovpligtige ladestandere samt ladestandere der, hvor leasingaftaler på fossilbiler snart udløber. På de 26 lokationerne skal der samlet etableres op mod 130 ladepunkter.

Der er fortsat usikkerhed omkring økonomien, og det er ikke endeligt afklaret, hvorvidt der er økonomi til at finansiere yderligere faser, hvor flere ladestandere etableres. Først når udbuddet er gennemført, og de endelige priser er kommet ind, kan der ske en endelig vurdering af størrelsen af eventuelle restmidler og brugen deraf.

By- og Kulturforvaltningens arbejde med etablering af ladestandere er p.t. afgrænset til etablering af lovpligtige ladestandere. Med de 4,5 mio. kr. vil opgaven og budgettet dog blive udvidet med midler fra Klimahandleplanen, så der også kan etableres en række ladestandere under hensyn til omstillingen af kommunens egen vognpark. Det er de enkelte forvaltningers eget ansvar at sikre omstilling af egen vognpark. De midler, der frigives fra klimahandleplanen i denne sag, skal derfor ses som et ekstraordinært supplement til den almindelige omstilling af vognparken. Formålet er at sikre en hurtig og smidig igangsætning af omstillingen til grønnere transport.

Der er ikke budgetteret flere midler på Klimahandleplanen under Klima- og Miljøudvalget til omstilling af vognparken og etablering af ladestandere.

Flådestyring og transportpolitik

Foruden mål om omstilling af vognparken indeholder Klimahandleplanens initiativ 4.1 også etableringen af et flådestyringskontor og en ny transportpolitik i Odense Kommune.

Med denne sag anbefaler forvaltningerne, at der afsættes en ramme på 0,5 mio. kr. til det videre arbejde med flådestyring og transportpolitik. Midlerne skal konkret gå til dels en analyse af det samlede kørselsmønster- og behov for den del af vognparken, som ikke er personbiler; dels en udvidet kommunikationsindsats målrettet kommunens ansatte i forbindelse med udarbejdelsen af en ny transportpolitik.

Indsætserne er begge forankret i Borgmesterforvaltningen og er kort beskrevet nedenfor.

Indledende analyse af flådestyring

Formålet med etablering af et flådestyringskontor er at sikre en tættere styring og optimering af kommunens vognpark i forhold til kørselsbehov.

Forvaltningerne forventer, at analysen afgrænses til udelukkende at forholde sig til den tungere del af vognparken, det vil sige ikke almindelige personbiler men primært minibusser, ladvogne m.m.

Baggrunden for denne afgrænsning skyldes, at de tungere køretøjer på el aktuelt er væsentligt dyrere i indkøb, ligesom de generelt anvendes mindre og heraf kører færre kilometer. Derfor skal det undersøges, om der er et potentiale i, at forvaltninger i højere grad deles om bilerne, samt understøttes af en form for flådestyringsordning. Hvis det vurderes muligt, at ved at reducere antallet af biler på tværs af forvaltningerne, kan der være et potentiale for en delvis finansiering af omstillingen til el for ikke-personbiler.

Derfor anbefaler forvaltningerne med denne sag, at der igangsættes et analysearbejde, der skal afdække potentialet i flådestyring nærmere. Analysens udformning og omfang skal afklares i videre dialog med relevante parter.

På baggrund af analysen skal der tages stilling til, om der skal arbejdes videre med muligheden for at etablere et flådestyringskontor i Odense Kommune.

Der er i denne sag ikke afsat midler til etablering af et flådestyringskontor eller en pulje til omstilling af køretøjer.

Kobling til arbejdet med en grønnere transportpolitik for Odense Kommune

Odense Kommune er i gang med at udarbejde en ny og mere bæredygtig transportpolitik. Forvaltningerne anbefaler, at der afsættes midler til en understøttende kommunikationsindsats, når Odense Kommunes nye transportpolitik er endeligt vedtaget.

Arbejdet med transportpolitikken er todelt. Dels handler det om retningslinjer for medarbejdernes transport i arbejdstiden. Dels handler det om at understøtte og opfordre til, at medarbejderne transporterer sig mere bæredygtigt til og fra arbejde.

Transportpolitikken er under udarbejdelse og forventes vedtaget i foråret 2025. Det er forvaltningernes anbefaling, at denne sag sikrer midler til at understøtte arbejdet med at implementere transportpolitikken. Det kan fx være gennem kommunikationsindsatser, nudging og øvrige tiltag, der kan bidrage til at gøre det mere attraktivt at transportere sig mere bæredygtigt til og fra arbejde.

Videre proces

Hvis byrådet godkender indstillingerne, vil de 4,5 mio. kr. til etablering af ladestandere indgå i det samlede arbejde med at sikre lovpligtige ladestandere på kommunens bygninger samt ladestandere til omstilling af kommunens vognpark. Forvaltningerne arbejder på at gennemføre udbuddet, hvorefter der vil blive etableret ladestandere på de prioriterede lokaliteter.

De resterende 0,5 mio. kr. vil indgå i det videre arbejde med flådestyring og en ny transportpolitik for Odense Kommune. En ny transportpolitik forventes endeligt vedtaget i foråret 2025, hvorefter arbejdet med de understøttende indsatser kan igangsættes.

Prioriteringen af de i alt 5,0 mio. kr. til anlæg af ladestandere og understøttende indsatser i forhold til flådestyring og transportpolitik betyder, at der ikke med denne sag etableres et egentligt flådestyringskontor eller en pulje til omstilling af vognparken.

Økonomi

Sagens økonomiske konsekvenser fremgår af tabel 2 herunder.

Tabel 2:

Bevilling	Styringsområde		2024	2025	2026	I alt
	råde	Udvalg				
Bevilling "Ladestandere i Kommunale Bygninger"	Anlæg	BKU	0	2.000.000	2.500.000	4.500.000
Bevilling til indsatsområde "Flådestyring og transportpolitik" i Klimahandleplanen	Anlæg	ØU	0	500.000	0	500.000
Rådighedsbeløb Klimahandleplan	Anlæg	KMU	-5.000.000	0	0	-5.000.000
I alt			-5.000.000	2.500.000	2.500.000	0

Note: + = indtægter, - = udgifter

Der vil efter beslutningerne i indeværende sag være et samlet budget på bevillingen "Ladestandere i kommunale bygninger" på i alt 11,3 mio. kr. under By- og Kulturudvalget til ladestandere i kommunale bygninger.

Der forventes en samlet årlig udgift på 0,49 mio. kr. i afledt drift til projektet med etablering af ladestandere, som finansieres af budgettet til afledt drift på bevillingen "Ladestandere i kommunale bygninger" med 115.000 kr. i 2025 og 230.000 kr. i 2026 og frem, mens restbeløbet finansieres af puljen til afledt drift til Klimahandleplanen. Her resterer inden beslutningerne i indeværende sag det fulde beløb i puljen.

Borgmesterforvaltningen oplyser, at Odense Kommune har fået varslet en stigning i ansvarspræmien for elbiler pr. 1. januar 2025. En gradvis omlægning af kommunens bilflåde fra fossile køretøjer til elkøretøjer vil derfor alt andet lige betyde en stigning i forsikringspræmien. Hvis bilflåden omlægges, så 500 af de nuværende køretøjer er elbiler, vil det med de oplyste prisstigninger betyde en årlig merudgift på knap 0,5 mio. kr. i forhold til de nuværende forsikringspræmier. Merudgifterne afholdes af forsikringsbudgettet på styringsområdet Service under Økonomiudvalget.

Punkt 5: Frigivelse af midler til kapacitetsudvidelser i børn- og ungetandplejen på Søhuskolen, Paarup Skole og Sct. Hans Skole samt modernisering af alle tandklinikker

00.30.08-A00-3-24

Resume

I budget 2024 afsatte byrådet en anlægsbevilling på i alt 43,5 mio. kr. fra 2024-2026 til kapacitetsudvidelser af klinikkapacitet i børn- og ungetandplejen samt renovering og modernisering af eksisterende klinikrum, under By- og Kulturudvalget. Formålet med bevillingen er at udvide den eksisterende kapacitet til at varetage den nye målgruppe (18-21-årige) for den kommunale tandpleje.

Udover den kommunale bevilling har Odense Kommune fået bevilget et statsligt tilskud på 18,6 mio. kr. til kapacitetsudvidelserne fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det betyder en samlet bruttobevilling på 62,1 mio. kr. til kapacitetsudvidelser og modernisering af kommunens børn- og ungetandpleje.

Den 24. april 2024 frigav byrådet 31,1 mio. kr. fra bevillingen med rådighedsbeløbet til kapacitetsudvidelser af i alt 9 ekstra klinikrum på klinikkerne på Rosengårdskolen, Højmeskolen og Hunderupskolen, samt til modernisering af klinikkerne på Sct. Hans Tandklinik, Højme Tandklinik og Rosengårdskolens Tandklinik. Heraf er trukket 1 % til kunst og 1 % til færdiggørelse med i alt 0,6 mio. kr. Der resterer herefter 30,4 mio. kr. i rådighedsbeløb.

Denne sag handler om:

- Frigivelse af de resterende midler på 30,4 mio. kr. fra rådighedsbeløbet til kapacitetsudvidelse af i alt 3 klinikrum i børn- og ungetandplejen på Søhuskolen, Paarup Skole og Sct. Hans Skole til en samlet udgift på 10,0 mio. kr.
- Modernisering af samtlige 7 tandklinikker i Odense Kommune med samlet udgift på 20,4 mio. kr.

Projektet igangsættes nu, da midlerne fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til udvidelse af børn- og ungetandplejen er bevilget på baggrund af en stram tidsplan, der ikke efterlader mulighed for mange forsinkelser. Projektet forventes færdigt til juni 2026.

Sundhedsudvalget og Børn- og Ungeudvalget orienteres om sagen på deres respektive udvalgsmøder den 29. oktober 2024.

Effekt

Et sundere Odense

Ved at sikre god tandsundhed blandt børn og unge, som fortsætter ind i voksenlivet.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Der flyttes og frigives 10,0 mio. kr. fra rådighedsbeløbet "Børn- og Ungetandplejen, udvidelse af klinikkapacitet og renovering (...)" under By- og Kulturudvalget til anlægsbevillingen "Børn- og Ungetandplejen,

kapacitetsudvidelser” under By- og Kulturudvalget. Det frigivne beløb anvendes til finansiering af i alt 3 klinikrum i børn- og ungetandplejen på Søhuskolen, Paarup Skole og Sct. Hans Skole, med 2,0 mio. kr. i 2025 og 8,0 mio. kr. 2026.

2. Der flyttes og frigives 20,4 mio. kr. fra rådighedsbeløbet ”Børn- og Ungetandplejen, udvidelse af klinikkapacitet og renovering (...)” under By- og Kulturudvalget til ”Børn- og Ungetandplejen – modernisering” under By- og Kulturudvalget. Det frigivne beløb anvendes til finansiering af moderniseringer af alle 7 klinikker på Søhuskolen, Paarup Skole, Sct. Hans Skole, Højmeskolen, Rosengårdskolen, Hunderupskolen og Odinskolen, med 5,0 mio. kr. i 2025 og 15,4 mio. kr. i 2026.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Status for det samlede projekt for børn- og ungetandplejen:

I byrådssagen den 24. april 2024 gjorde forvaltningen opmærksom på, at der var brug for yderligere overvejelser omkring Søhuskolens tandklinik, som lå i den oprindelige plan for kapacitetsudvidelser.

Siden april 2024 har By- og Kulturforvaltningen arbejdet videre med en helhedsorienteret løsning i forhold til projektet om klinikudvidelserne og moderniseringerne af børn- og ungetandplejen, hvilket har medført ændringer til det oprindelige projektudkast.

Justeringerne har bevirket en forlænget projektperiode med 6 måneder, siden sagen den 24. april 2024.

I det originale projekt fremgik 12 nye klinikrum til kapacitetsudvidelse. Antallet af nye klinikrum er reduceret til 11 rum, hvilket dækker behovet i følge Sundhedsforvaltningen.

Ændringerne drejer sig om følgende klinikker:

- Rosengårdskolen (-1 klinikrum)
- Søhuskolen (- 2 klinikrum)

Derudover bliver følgende klinikker tilføjet til projektet:

- Paarup Skole (+1 klinikrum)
- Sct. Hans Skole (+1 klinikrum)

Revideret plan til Rosengårdskolen:

I sagen den 24. april 2024 fremgik det at Rosengårdskolen skulle udvides med to tandklinikrum. Dette er nu reduceret til et klinikrum, for at give mulighed for vinduer ind til personalekantine samt udvidelse af venteområdet. Dette har været nødvendigt for at sikre, at klinikken ville kunne fungere ordentligt i praksis. Projektet forventes igangsat februar 2025 og færdigudført marts 2026 med en udgift på 3,0 mio. kr. til modernisering, udover allerede frigivet midler (BYR-mødet den 24/4 2024) til kapacitetsudvidelser.

Revideret plan for Søhuskolen:

Grundet forventet stigning i antallet af elever på Søhuskolen, der bevirker et øget pladsbehov til undervisning af elever, bliver tandklinikken kun udvidet med ét klinikrum i stedet for tre. Det betyder en væsentlig mindre ombygning og genbrug af flere allerede eksisterende rum. Som konsekvens tilføjes to ekstra klinikker på henholdsvis Paarup Skole og på Sct. Hans Skole. Projektet forventes igangsat april 2025 og færdigudført juni 2026 med en udgift på 4 mio. kr. til Søhuskolen til kapacitetsudvidelser og 3,2 mio. kr. til modernisering, udover allerede frigivne midler (byrådsmødet den 24. april 2024).

Ny plan for Paarup Skole:

Paarup Skole udvides med et ekstra klinikrum og samtidig udvides kvadratmeterne til sterilisering, der på nuværende tidspunkt er meget presset i klinikken. I denne forbindelse flyttes omklædningen for at gøre plads til området til sterilisering. Dette betyder, at Paarup Skole vil gå fra seks til syv klinikrum. Projektet forventes igangsat februar 2025 og færdigudført til marts 2026 med en udgift på 4,0 mio. kr. til kapacitetsudvidelser og 3,2 mio. kr. til modernisering.

Ny plan for Sct. Hans Skole:

Sct. Hans Skole udvides med ét ekstra klinikrum, idet der er behov for en udvidelse af kvadratmeterne til sterilisering på klinikken. Derudover er det nødvendigt at udvide garderoben, som for nuværende ikke er tilstrækkelig, idet det ekstra klinikrum vil øge personalet på klinikken. Sct. Hans Skole vil derfor gå fra fire til fem klinikrum. Projektet forventes igangsat december 2024 og færdigudført september 2025 med en forventet udgift på 2,0 mio. kr. til kapacitetsudvidelser og 3,0 mio. kr. til modernisering.

Modernisering på resterende 3 klinikker:

Udover tidligere beskrevne klinikker foretages der moderniseringer på resterende tandklinikker i børn- og ungetandplejen. Højmeskolen moderniseres for 3,0 mio. kr., Hunderupskolen moderniseres for 2,0 mio. kr. og Odinskolen moderniseres for 3,0 mio. kr. hvilket giver en samlet udgift på 20,5 mio. kr. sammenlagt med ovenstående moderniseringsbeskrivelser.

Kapacitetsudvidelser		Beløb i mio. kr.
Søhus tandklinik		4,0
Paarup tandklinik		4,0
St. Hans tandklinik		2,0
I alt:		10,0
Modernisering		Beløb i mio. kr.
Søhus tandklinik		3,2
Paarup tandklinik		3,2
St. Hans tandklinik		3,0
Højme tandklinik		3,0
Rosengård tandklinik		3,0
Hunderup tandklinik		2,0
Odin tandklinik		3,0
I alt:		20,4
Rest i rådighedsbeløb "Børn- og Ungetandplejen"		30,4
Herefter resterer		0

Det betyder samlet set for hele projektet følgende udvidelser af klinikrum:

- Højmeskolen går fra 6 til 10 klinikrum
- Hunderupskolen går fra 6 til 9 klinikrum
- Rosengårdskolen går fra 6 til 7 klinikrum
- Søhuskolen går fra 4 til 5 klinikrum
- Paarup Skole går fra 6 til 7 klinikrum
- Sct. Hans Skole går fra 4 til 5 klinikrum

Det giver 11 nye klinikrum.

Projektet forventes indeholdt inden for den samlede ramme på trods af den reviderede plan.

Økonomi

Med denne sag frigives det resterende beløb af rådighedsbeløbet på 30,4 mio. kr. til kapacitetsudvidelser af børn- og ungetandplejen på Søhuskolen, Paarup Skole og Sct. Hans Skole samt til modernisering af alle 7 tandklinikker i Odense Kommunes børn- og ungetandpleje.

Bevilling	Styrsområde	Udvalg	2025	2026	I alt
Bevilling "Børn- og ungetandplejen - kapacitetsudvidelser"	Anlæg	BKU	2.000.000	8.000.000	10.000.000
Bevilling "Børn- og ungetandplejen - modernisering"	Anlæg	BKU	5.000.000	15.400.000	20.400.000
Rådighedsbeløb under "Børn- og ungetandplejen"	Anlæg	BKU	-5.400.000	-25.000.000	-30.400.000
Kassepåvirkning	Finansposter	Intet udvalg	-1.600.000	1.600.000	0
I alt			0	0	0

Note: += indtægter, -= udgifter

Der er i forbindelse med budget 2024 afsat budget til afledt drift til kapacitetsudvidelser, modernisering og renovering af børn- og ungetandplejen på 1,5 mio. kr. i 2026 stigende til 3,0 mio. kr. fra 2027 og frem. Beregning af afledt drift tilgår på senere tidspunkt, som delprojekterne på skolerne afsluttes og udmøntes i forbindelse med Effekt- og Økonomiopfølgning 2. halvår, når projekterne er færdige.

Punkt 6: Velfærdens Fundament - De ældste odenseanere - Forprojektering til nyt plejehjem

00.16.00-P20-2-24

Resume

Den 24. juni 2020 besluttede et samlet byråd at igangsætte projekt Velfærdens Fundament, en samlet investering i velfærdens fysiske rammer på 1,8 mia. kr. frem mod 2030.

Ét af sporene i Velfærdens Fundament handler om de ældste odenseanere, herunder at sikre kapacitet i takt med at antallet af ældre borgere stiger.

Med denne sag skal byrådet tage stilling til en forprojektering som led i processen hen i mod at opføre et nyt plejehjem i Odense Kommune.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Det nye plejehjem skal indrettes til i høj grad at understøtte beboere med demens, så de får de bedste rammer og muligheder for at leve et godt liv på trods af en demenssygdom.

Et sundere Odense

En målrettet indretning, der understøtter borgere med demens, kan fx medføre mindre agitation og mindre behov for medicinering samt bedre arbejdsmiljø for medarbejdere.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender, at der oprettes og frigives en anlægsbevilling "Velfærdens Fundament – De ældste odenseanere – Forprojektering, nyt plejehjem" på 1,0 mio. kr. fordelt med 0,2 mio. kr. i 2024 og 0,8 mio. kr. i 2025 under By- og Kulturudvalget. Bevillingen finansieres af anlægsbevillingen "Velfærdens Fundament" under Økonomiudvalget.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets indstillinger.

Sagsfremstilling

Med Budget 2021 besluttede Odense Byråd at investere 1,8 mia. kr. i velfærdens fysiske rammer frem mod 2030. Velfærdens Fundament skal sikre gode fysiske rammer for byens børn, unge og ældre samt udvikle byens lokalområder. Bag aftalen står et samlet byråd.

En del af pengene svarende til 300 mio. kr. skal gå til ”De ældste odenseanere” - heraf 120 mio. kr. til plejehjemsboliger ved byggeri af op til 2 nye plejehjem (under Ældre- og Handicapudvalget) og til at udvide antallet af midlertidige pladser (under Sundhedsudvalget).

Arbejdet med at forberede det første plejehjem under Velfærdens Fundament er godt i gang.

Forligspartierne bag Velfærdens Fundament har besluttet, at inden, der bygges nye plejehjem, skal brugerne og borgerne høres og inddrages. I foråret og sommeren 2024 har flere målgrupper været inddraget blandt andet nuværende beboere, pårørende, politikere, Odense Ældreråd og forskellige fagorganisationer. Borgernes ønsker og idéer er opsamlet i en række anbefalinger, der arbejdes videre med blandt andet i en kravsspecifikation til byggeriet.

Næste skridt i processen med at opføre et plejehjem er afsøgning af grunde og indledende undersøgelser blandt andet i forhold til grund/placering, behov for lokalplan, mv.

Det anbefales, at byrådet opretter og frigiver en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til dette formål, så der kan tages det næste skridt hen i mod at opføre et nyt plejehjem i Odense Kommune.

Økonomi

Bevillingen finansieres af Velfærdens Fundament under Økonomiudvalget.

Et eventuelt mindreforbrug allokeres til den fremtidige anlægsbevilling for etableringen af plejehjemmet.

Da der er tale om en forprojektering, giver sagen ikke anledning til afledt drift.

	Udvalg	Styrings- område	2024	2025	I alt
Ny bevilling: VF – De ældste odenseanere – Forprojektering, nyt plejehjem	BKU	Anlæg	200.000	800.000	1.000.000
Finansiering af anlægsbevilling fra "Velfærdens Fundament"	ØKU	Anlæg	-200.000	-800.000	-1.000.000
I alt			0	0	0

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning.

Punkt 7: Håndtering af påbud på Enghaveskolen

82.07.00-G01-29-24

Resume

Denne sag handler om løsning af de konstaterede arbejdsmiljøproblemer på Enghaveskolen grundet unødigt støjbelastning.

På baggrund af et forudgående aftaleforløb er det Arbejdstilsynets vurdering, at ansattes arbejde med undervisning af elever på Enghaveskolen ikke foregår sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, som følge af unødigt generende støj.

Arbejdstilsynet har derfor påbudt, at ansatte på Enghaveskolen ikke udsættes for unødige støjbelastninger ved undervisning af elever.

Påbuddet skal være efterkommet senest den 2. januar 2025.

Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen foreslår at imødesee påbuddet i to etaper.

Den første etape søger at løse støjproblematikken her og nu ved at inddеле børnene i mindre grupper og undervise dem andre steder end på Enghaveskolen ved hjælp af en midlertidig pavillonløsning. Dette vil reducere antallet af børn på Enghaveskolens matrikel og således også lydniveauet for medarbejderne.

Den næste etape løser støjproblematikken på langt sigt ved at gentænke Odense Kommunes specialskoletilbud i forhold til placering og med et pædagogisk sigte, der imødekommer de børn, der har brug for et specialskoletilbud. Dette samtænkes med øvrige kommunale områder med kapacitets- og arbejdsmiljøudfordringer.

For begge etaper gælder, at inddelingen af børn på nye måder skal være med til at understøtte et godt fagligt miljø omkring børnene og mest mulig tryghed og stabilitet i forandringen for både børn og medarbejdere.

Sagen behandles i Børn- og Ungeudvalget den 29. oktober 2024, i By- og Kulturudvalget den 30. oktober 2024 og i Odense Byråd den 13. november 2024.

Effekt

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Forbedring af arbejdsmiljøet for medarbejdere forventes også at forbedre læringsmiljøet for børnene på Enghaveskolen.

Byudvikling med kvalitet

Der kigges bredt på bygningsmassen med det formål at forbedre arbejdsmiljøet samt optimere anvendelse af kommunale bygninger i forhold til de respektive kerneopgaver.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Påbuddet fra Arbejdstilsynet løses i de i sagsfremstillingen anbefalede to etaper.

Under forudsætning af, at punkt 1 godkendes, indstiller By- og Kulturforvaltningen til udvalget, at byrådet godkender:

2. Der oprettes og frigives en anlægsbevilling ”Enghaveskolen – midlertidig løsning af påbud om støj” på samlet 15,6 mio. kr. henholdsvis 17,5 mio. kr. fordelt med 9,6/9,9 mio. kr. i 2025 og 1,5/1,9 mio. kr. om året fra 2026-2029 under By- og Kulturudvalget til at etablere midlertidig specialskole i pavilloner. Bevillingen finansieres af den løbende anlægsramme ”Skolernes genopretning” under By- og Kulturudvalget.
3. Der igangsættes en afsøgning af mulige permanente løsninger for kendte kapacitetsudfordringer, der forårsager arbejdsmiljøproblemer på tværs af bygningsmasse og målgruppe. Forprojektet finansieres med 1,0 mio. kr. i 2025 fra anlægsbevillingen ”Arbejdsmiljø og forebyggelse af påbud” under By- og Kulturudvalget.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Rådmand Susanne Crawley Larsen deltog ikke i mødet.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets og Børn- og Ungeudvalgets indstillinger.

Sagsfremstilling

Enghaveskolen har siden 2011 haft en stigning i antallet af børn. Stigningen skyldes blandt andet overtagelse af Jagtvejens Børnehave samtidig med, at der er sket en stigning i antallet af børn med behov for et specialpædagogisk tilbud.

Denne ændring i kapacitetsbehovet har resulteret i en fysisk udvidelse af Enghaveskolen, der blev besluttet i budget 2022. Bygningen forventes at stå færdig i løbet af sommeren 2025.

Sideløbende med kapacitetsudvidelsen har Enghaveskolen samarbejdet med Arbejdstilsynet om at nedbringe den unødige støj.

Dette er forsøgt gjort med flere faglige indsatser:

- Nedbringelse af antallet af børn på Enghaveskolens matrikel. Fra skoleåret 2022/23 til i dag er antallet af børn reduceret fra 154 til 129 børn i børnehave og skoleafdeling.
- Pædagogiske og didaktiske tiltag og tilpasning af hverdagen for at forbedre lydniveauet.
- Afprøvende lydrenovering af to klasselokaler for at se0 hvad der teknisk er muligt. Pris: 0,5 mio. kr.

Medarbejderne oplever en forbedring på Enghaveskolen, men indsatserne har ifølge Arbejdstilsynet ikke haft tilstrækkelig effekt.

Bygningerne er indrettet på en måde, der gør, at lyd rejser. Eksempelvis er der vinduer i døre, der ikke er lydisolerede. Der er sat skillevægge op, der ikke er gennemgående, så lyd rejser både under og over væggene. Der er delte tekniske installationer mellem klasselokalerne, som også gør, at lyden kan rejse.

Disse forhold vil isoleret set kunne rettes op for at forbedre akustikken. Men flere af bygningerne er samtidig konstrueret på en måde, der gør, at høje lyde altid vil rejse via bygningens skelet, der er lavet af stål.

Forvaltningerne vurderer derfor, at de nuværende bygninger ikke kan forbedres tilstrækkeligt inden for en rimelig økonomisk ramme, til at Enghaveskolen med den nuværende brugergruppe kan fortsætte i samme form som i dag.

Der arbejdes på flere løsninger. Først og fremmest skal der findes en løsning, der med det samme nedbringer den unødige støj inden Arbejdstilsynets påbudsfrist den 2. januar 2025. Denne løsning skal kunne holde i op til 5 år og samtidig gøre det muligt at eksekvere på en permanent løsning, hvilket betyder, at de to løsninger skal tænkes sammen.

Det er desuden vurderet i samråd med Arbejdstilsynet, at det ikke er muligt at sige på forhånd, nøjagtigt hvor mange børn der skal genhuses fra Enghaveskolen, da det vil afhænge af effekten på lydniveauet i de respektive bygninger. Indsatsen vil derfor blive gennemført med en afprøvende tilgang, hvor der eksempelvis genhuses 2-3 grupper fra Enghaveskolen. Herefter foretages der en ny vurdering af støj i arbejdet.

Det betyder, at den skønnede anlægsudgift kan vise sig at være lavere eller højere, da implementeringen vil foregå afprøvende.

Beskrivelse af løsninger på kort og langt sigt

I det følgende beskrives forvaltningernes midlertidige pavillonløsning for Enghaveskolen, der har til hensigt at nedbringe lydniveauet her og nu. Som nævnt, sker dette ud fra en afprøvende tilgang. Det er en løsning, der beror på, at der ikke findes indflytningsklare bygninger i porteføljen med ledig kapacitet, der er egnede til opgaven. Herefter beskrives planen for den permanente løsning.

Midlertidig løsning

Der arbejdes på en midlertidig løsning, hvor en gruppe af børn flyttes, så deres skoledag ikke foregår i Enghaveskolens bygninger. Det er hensigten, at børnegruppen afgrænses i alder, så der i den midlertidige fase arbejdes med børnegrupper, der også kan videreføres i den varige løsning.

Der er afsøgt flere muligheder, blandt andet om der kan ryddes en fløj på Odinskolen, eller om de fraflyttede pavilloner på Tingløkkeskolen kan renoveres i stedet for at blive revet ned. Men enten egner arealer og udearealer sig ikke til formålet, eller også er det ikke muligt at renovere tilstrækkeligt til at leve op til gældende krav i bygningsreglementet.

Den hurtigste, mest tilgængelige og egnede løsning er at etablere nye pavilloner på et ledigt areal i porteføljen. Nye pavilloner lever op til gældende bygningsreglement og vil blive indrettet til formålet. Hertil skal der etableres udearealer med legeredskaber mv.

Med forbehold for endnu ukendte forhold er det muligt at placere pavillonerne på Nørrebjergskolens matrikel eller på Rismarksvej 80. For begge adresser gælder en opmærksomhed på trafikforhold herunder behov for vendeplads og parkeringsforhold samt et reduceret udeareal for øvrige brugere.

Pris: mellem 15,6 mio. kr. og 17,5 mio.kr. i anlægsudgift (inklusive 5 års leje af pavilloner) samt afledt drift på ca. 1,0 mio. kr. om året. Hertil kommer de øgede driftsudgifter i Børn- og Ungeforvaltningen. Prisen afspejler en variation af antallet af børn, som midlertidigt placeres i pavilloner.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at den placering, der vælges her, ikke kan være en del af den langsigtede løsning, da der ikke vil være ledigt areal til at igangsætte et eventuelt byggeri, hvor den midlertidig løsning etableres.

I budget 2025 er der afsat en bevilling til arbejdsmiljøforbedringer. Da denne bevilling ikke er udmøntet endnu, kan den ikke anvendes, og derfor foreslår forvaltningerne at finansiere den midlertidige løsning for Enghaveskolen med 15,6 mio. kr. fra den løbende anlægsbevilling ”Skolernes genopretning”.

Omprioritering fra den løbende anlægsbevilling medfører, at der er færre midler til rådighed til opretningsarbejder på skolerne, jf. tabel 1.

Tabel 1: Overblik over den løbende anlægsbevilling ”Skolernes genopretning” efter omprioritering.

Beløb i 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Budget til løbende anlægsramme ”Skolernes genopretning”	12.263	12.263	12.263	12.263	12.263
Flytning til ”Enghaveskolen – midlertidig løsning af påbud om støj”	-9.600	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Restbeløb på anlægsramme ”Skolernes genopretning”	2.663	10.763	10.763	10.763	10.763

Note: + = indtægter, - = udgifter

Plan for den permanente løsning

Den permanente løsning for Enghaveskolen skal leve op til kapacitetsbehovet inden for både arbejdsmiljø, specialpædagogik og specialundervisning i et aktuelt og fremtidigt perspektiv. Det er dette kapacitetsbehov, der er udfordret i dag.

En del af både den midlertidige og den fremtidige løsning vil være at udfase børnehavedelen på Enghaveskolen fra det kommende skoleår, hvor hovedparten af de nuværende børnehavebørn starter i skole. Der indledes dialog med forældre til de børn, der fortsat har børnehavealder pr. 1. august 2025 i forhold til, om barnet skal forblive på Enghaveskolen. I forlængelse af, at Enghaveskolens børnehave ønskes udfaset, ønskes der et andet børnehavetilbud under Dagtilbudsafdelingen etableret til målgruppen af børn.

Der er også udfordringer med kapacitet og arbejdsmiljø inden for andre af Odense Kommunes kerneområder fx Ældre- og Handicapforvaltningens hjemmeplejebaser.

By- og Kulturforvaltningen ønsker derfor at afsøge løsninger på tværs af bygningsmasse og målgrupper for at sikre robuste løsninger, der tænker ud i fremtiden.

Arbejdet vil kræve involvering af alle forvaltninger samt assistance fra en ekstern rådgiver til at afsøge potentialer. Forvaltningerne foreslår derfor at reservere op mod 1,0 mio. kr. i 2025 af anlægsbevillingen ”Arbejdsmiljø og håndtering af påbud” til at sikre grundlaget for en bred løsning på kapacitetsudfordringer, der giver arbejdsmiljøproblemer i Odense Kommune.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Der omprioriteres 15,6 mio. kr. fra den løbende anlægsramme ”Skolernes genopretning” til den nye anlægsbevilling ”Enghaveskolen – midlertidig løsning af påbud om støj”.

I det tilfælde, at der er midler tilbage i bevillingen, når projektet afsluttes, vil By- og Kulturforvaltningen indstille til, at midlerne flyttes tilbage til ”Skolernes genopretning” i førstkommande effekt- og økonomiopfølgningssag.

Oprettelse af supplerende børnehavetilbud er ikke en del af finansieringen. Midler hertil skal prioriteres andetsteds.

Der anvendes 1,0 mio. kr. fra bevillingen ”Arbejdsmiljø og forebyggelse af påbud”, der blev bevilget i budgetforliget for 2024 og omprioriteret 10,0 mio. kr. til fra Vedligeholdelsesbudgettet i december 2023 (byrådets møde den 20. december 2023).

Sagens indhold giver anledning til afledt drift på op mod 1,0 mio. kr. årligt. Den afledte drift finansieres via den afsatte ramme til ”Arbejdsmiljø og forebyggelse af påbud”, og vil blive søgt udmøntet i forbindelse med effekt og økonomiopfølgning for 2. halvår i 2025. Det, der ikke er finansiering til på rammen, findes inden for By- og Kulturudvalgets driftsramme.

Tabel 2: Økonomitabel

Bevilling	Styrets område	Udvalg	2025	2026	2027	2028	2029	I alt
Ny bevilling ”Enghaveskolen - midlertidig løsning af påbud om støj”	Anlæg	BKU	9.600	1.500	1.500	1.500	1.500	15.600
Løbende anlægsramme ”Skolernes genopretning”	Anlæg	BKU	-9.600	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-15.600
Kassepåvirkning	Finansposter	Intet udvalg	0	0	0	0	0	0

Note: + = indtægter, - = udgifter

Punkt 8: Byomdannelsesområde Tasso - kommuneplantillæg nr. 24 og lokalplan nr. 5-1042 Boliger og erhverv ved Svendborgvej og Egelundsvej i Hjallesø til endelig vedtagelse

01.11.00-G01-7-21

Resume

By- og Kulturudvalget besluttede på udvalgs mødet den 29. maj 2024 at fremlægge forslag til kommuneplantillæg nr. 24 og forslag til lokalplan nr. 5-1042 Boliger og erhverv ved Svendborgvej og Egelundsvej i Hjallesø samt medfølgende miljøvurdering af planerne

i otte ugers offentlig høring.

Planforslagene har været i offentlig høring fra den 4. juni 2024 til den 31. juli 2024. Der er i perioden indkommet fem høringssvar. Høringssvarene er samlet og refereret i en hvidbog, hvor der også er givet forslag til svar på de indsendte høringssvar. Høringssvarene indeholder primært bekymring omkring bebyggelsens udformning, placering, omfang samt indkigs- og lysgener.

By- og Kulturforvaltningen foreslår en mindre justering af bebyggelseshøjden, så indkigsgenerne for nabobebyggelsen mindskes.

Effekt

En storby med blandede og velfungerende bydele

Planområdet kan være med til at understøtte bydelen med blandede boliger og erhverv.

En storby i vækst

Med forventeligt cirka 440 nye lejligheder, hvoraf 100 forventes at blive almene familieboliger, i planområdet styrkes bosætningen i den sydlige del af Odense.

Byudvikling med kvalitet

Planområdet ligger attraktivt i forhold til letbanestationen i Hjallesø, Svendborgbanen, nærheden til motorvejen og Campus Odense. Forvaltningen vurderer, at lokalplanen lever op til arkitekturstrategiens og kommuneplanens rammer for god kvalitet med tilhørende grønne udearealer.

En klima- og miljøvenlig storby

Der stilles i lokalplanområdet krav om håndtering af en ekstremregnhændelse samt biofaktor i tråd med kommuneplanens krav.

En større boligudbygning ved letbanestationen i Hjallesø og Svendborgbanen kan fremme brugen af kollektiv transport.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Kommuneplantillæg nr. 24 vedtages uden ændringer.
2. Lokalplan nr. 5-1042 for Boliger og erhverv ved Svendborgvej og Egelundsvej i Hjallese vedtages med den i sagsfremstillingen foreslåede ændring.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Niclas Turan Kandemir deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Lokalplan og kommuneplantillæg er udarbejdet for at muliggøre etablering af ny bebyggelse på Tassogrunden i Hjallese (Svendborgvej 45-79 og Hjallesegade 60A-70) samt to tilstødende ejendomme (Egelundsvej 18 og Svendborgvej 83-85) til en blandet bydel med cirka 440 etageboliger - heraf 100 almene familieboliger samt en dagligvarebutik på maksimalt 1.200 m².

By- og Kulturudvalget har den 26. oktober 2021 givet foreløbigt tilsagn om grundkapital til de almene boliger.

Luftfoto af lokalplanområdet (markeret med rød streg)

Illustrationsplan med princip for områdets disponering (illustrationen er ikke bindende).

Høringssvar

Planforslagene har været i offentlig høring fra den 4. juni 2024 til den 31. juli 2024.

Der er i høringsperioden indkommet fem høringssvar.

Der er udarbejdet en miljøvurdering af planforslagene, hvoraf der er lavet en sammenfattende redegørelse. Den sammenfattede redegørelse omfatter både lokalplanen og kommuneplantillægget.

De indkomne høringssvar omhandler følgende:

- Bebyggelsens udformning, placering og omfang
- Indkigsgener
- Lysgener

Bebyggelsens udformning, placering og omfang

I tre høringssvar gives der udtryk for, at bebyggelsen ikke tager hensyn til områdets skala, at det maksimale etageantal ikke bør øges fra 4 til 5 for randbebyggelsen, og at nogle facadelængder er ekstremt lange og burde opbrydes i mindre enheder. I høringssvarene udtrykkes der ønske om, at den del af den nye bebyggelse, der opføres lige over for enfamiliehusene på den anden side af Svendborgvej, holdes nede i tre etager. I et høringssvar udtrykkes der ønske om, at bebyggelsesprocenten ikke øges til 89. I et høringssvar udtrykkes der bekymring for udsigten til et massivt byggeri.

By- og Kulturforvaltningens vurdering:

Forvaltningen anerkender, at bebyggelsens lange facader mod Svendborgvej og Hjallesegade bryder med områdets generelle facadelængder, men grundet trafikstøjen fra den Fynske motorvej har det været nødvendigt at afskærme bebyggelsens opholdsarealer mod vejstøjen. De lange facader virker som en støjafskærmning for opholdsarealerne, hvilket er årsagen til bebyggelsens udformning. Lokalplanen sikrer, at bebyggelsens lange facade brydes op i mindre enheder med frem- og tilbagerykninger, så den opfattes som flere sammenbyggede ejendomme med variation i detaljering, tagafslutning, farver med mere. Forvaltningen anerkender, at en række ejere af de eksisterende enfamiliehuse langs Svendborgvej vil få ændret deres nuværende udsigt - fra en ubebygget henlagt grund til bebyggelse i 3-5 etager. Forvaltningen vurderer dog, at kantzonernes begrønning langs med Svendborgvej fortsat vil give udsigt til mindre træer og beplantning samt spille sammen med den øvrige bebyggelses grønne for- og baghaver.

Forvaltningen vurderer, at ændringen af bebyggelsesprocenten fra 80 til 89 % ikke har stor betydning for lokalplanområdets fremtoning, og at lokalplanen sikrer, at bebyggelse tættest mod eksisterende boligområder ikke opføres med mere end 4 etager, hvilket er i overensstemmelse med, hvad der siden 2013 været udlagt i kommuneplanen.

Indkigsgener

I tre høringssvar udtrykker naboer til området bekymring for de indkigsgener, der følger med den nye bebyggelse i tre til fem etager, da man derfra vil kunne kigge direkte ned i deres haver.

By- og Kulturforvaltningens vurdering:

Forvaltningen vurderer, at ønsket om nedtrapning til tre etager overfor Tassovængets enfamiliehuse ikke kan imødekommes, men at en nedtrapning til maksimalt fire etager kan imødekommes, så indkigsgenerne for nabobebyggelsen mindskes. Forvaltningen har været i dialog med bygherre, og sammen har man fundet en løsning, som gør det muligt at tage hensyn til Tassovængets beboere. Der er tale om en løsning, hvor der byttes om på enkelte bygninger i fire og fem etager, så bebyggelsesprocenten fastholdes på 89.

Lysgener

I et høringssvar udtrykkes der bekymring for placeringen af den primære adgangsvej for biler til og fra boligområdet, da det vil give lysgener fra billygter, der kører ind og ud af lokalplanområdet.

By- og Kulturforvaltningens vurdering:

Det er forvaltningens vurdering, at ud- og indkørslen ikke kan flyttes, da adgangsvejen er placeret mellem to lyskryds, der i forvejen ligger tæt på hinanden. Forvaltningen anerkender, at dette potentielt kan give lysgener fra lyskegler, men at de berørte beboere kan mindske generne betydeligt ved at etablere lystæt hegn mod Svendborgvej.

By- og Kulturforvaltningens vurdering:

Forvaltningen vurderer, at den foreslåede ændring ikke er så omfattende, at lokalplanforslaget skal i fornyet høring.

Lovgrundlag

- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.
- Kommuneplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 4.
- Sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til miljøvurderingsloven.

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan vælge, at:

- Vedtage kommuneplantillæg nr. 24 endeligt (forvaltningens indstilling).
- Vedtage lokalplan nr. 5-1042 for Byomdannelsesområdet Tasso endeligt med den foreslåede ændring (forvaltningens indstilling).
- Komme med ændringer til planen, som indarbejdes af By- og Kulturforvaltningen, hvorefter nyt forslag sendes i høring. Alternativt kan planerne med ændringer forelægges By- og Kulturforvaltningen igen.
- Planerne ikke vedtages, hvorved der ikke kan bygges boliger og erhverv på arealet, og stedet vil fortsætte med at ligge ubebygget hen.

Procesdiagram

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Hvidbog offentlig høring_Lokalplan 5-1042 og KPtillæg 24

Kommuneplantillæg nr. 24

Lokalplan nr. 5-1042

Sammenfattende redegørelse

Punkt 9: Effekt- og økonomiopfølgning 2. halvår for Økonomiudvalgets område

00.30.00-Ø00-4-24

Resume

I denne sag skal Økonomiudvalget behandle Borgmesterforvaltningens effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2024, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Økonomiudvalgets effektregnskab viser en fremgang i antallet af frigjorte årsværk som følge af digitalisering. Samtidig er der en fortsat tilfredsstillende fastholdelse af de sundhedsfaglige elever, og der foretages færre forgæves rekrutteringer på det social- og sundhedsfaglige område. På området for børn og unge, har der imidlertid været en tilbagegang, da andelen af børn og unge, der ikke har været udsat for digital mobning og chikane fortsat, er faldende.

Overordnet forventes 4 indikatorer at opnå ambitionen for 2024, imens 4 ikke forventes at opnå målsætningen.

I 2024 har Økonomiudvalget et budget på i alt 1,1 mia. kr. I forbindelse med 2. halvårs økonomiopfølgning forventes der et samlet merforbrug på i alt 11,1 mio. kr.

Det samlede merforbrug på 11,1 mio. kr. består af et merforbrug på 25,5 mio. kr. på områder uden overførselsadgang og et mindreforbrug på 14,4 mio. kr. på områder med overførselsadgang.

Merforbruget på områder uden overførselsadgang består af et merforbrug på forsikringsområdet på 21,5 mio. kr. og et merforbrug på 4,0 mio. kr. på tjenestemandspensioner.

Mindreforbruget på områder med overførselsadgang består hovedsageligt af puljemidler, hvor der forventes et mindreforbrug på samlet 14,7 mio. kr., konkret forventes der et mindreforbrug på 7,3 mio. kr. på vækstmidlerne, et mindreforbrug på 6,6 mio. kr. på budgetforligsmidler, et mindreforbrug på 2,7 mio. kr. på det boligstrategiske område og et mindreforbrug på 1,9 mio. kr. på tilskudsområdet. Modsat forventes der et merforbrug på 3,0 mio. kr. på barselsudligningsfonden.

Ud over prognosen på driftsområdet under Økonomiudvalget behandles der i denne sag også budgetændringer mellem forvaltningerne. Se indstillingspunkter og afsnittet omhandlede budgetændringer.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense, og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgs mål.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og Økonomiopfølgning for 2. halvår 2024.
2. Der flyttes midler til afledt drift fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget på 4,2 mio. kr. i 2024, 6,3 mio. kr. i 2025 og frem. Mindreforbruget i 2024 på 39,2 mio. kr. tilgår kassen, jf. principperne for afledt drift.
3. Der flyttes samlet 5,2 mio. kr. i 2024 fra Børn- og Ungeudvalget, Ældre- og Handicapudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget til Økonomiudvalget vedrørende øget optag af PAU-elever i perioden 2020-2022.
4. Der flyttes 0,2 mio. kr. i 2024 og 1,9 mio. kr. i 2025 og frem fra Børn- og Ungeudvalget til Økonomiudvalget vedrørende administrationsanalysens fase 2.
5. Der flyttes 0,3 mio. kr. i 2024 og 0,4 mio. kr. i 2025 og frem fra Sundhedsudvalget til Økonomiudvalget vedrørende opgaveflytning på løn- og personaleområdet.
6. Der flyttes 0,1 mio. kr. i 2025 og frem fra By- og Kulturudvalget til Økonomiudvalget vedrørende opgaveflytning på regnskabsområdet.
7. Der flyttes 2,4 mio. kr. i 2024 og 2,5 mio. kr. i 2025 og frem fra Børn- og Ungeudvalget til Økonomiudvalget vedrørende lønadministration.
8. Der flyttes 0,3 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende etablering af pulje til nedtagning af Borgerne Bestemmer-projekter.
9. Der flyttes 10,0 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende nyt autismetilbud på Kelsbjergvej.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Opfølgning på Økonomiudvalgets effektmål

Digitalisering har ført til frigjorte årsværk

Pr. september 2024 har digitalisering i kommunen frigjort 43,1 årsværk. Digitaliseringen er bl.a. sket gennem en øget selvbetjening, eksempelvis etablering af pakkebokse til udstyr på flere lokationer, der udover at frigive årsværk, har gjort det lettere at udskifte IT-udstyr. Endvidere er der ved hjælp af softwareautomatiseringer blevet effektiviseret og automatiseret arbejds gange i kommunen.

Odense Kommune som en attraktiv arbejdsplads

Der ses fortsat et stabilt tilfredsstillende niveau for udvalgs målet om, at Odense Kommune skal være en attraktiv arbejdsplads. Til trods for, at fastholdelsesprocenten har oplevet et lille fald siden seneste måling, er det fortsat en generelt positiv tendens, hvor den aktuelle fastholdelsesprocent er 9 procentpoint højere end fastholdelsesprocenten i 2022. Fremgangen skal blandt andet ses i lyset af en øget indsats mod den enkelte elev, herunder mentorordning og praktikvejledning.

Samtidig er der sket en mindre stigning i andelen af arbejdspladser, der ligger over benchmarken på social kapital. Fremgangen til trods, er andelen af arbejdspladser over benchmarken dog ikke nok til at indfri ambitionsniveauet.

Udfordringer med digital mobning og chikane af børn og unge

Der er sket et yderligere fald i andelen af børn og unge, der ikke har været udsat for digital mobning og chikane inden for de seneste to måneder. Siden opgørelsen i årsberetningen 2023, er denne indikator faldet med 0,6 procentpoint, hvilket tyder på, at en større andel af børn og unge har oplevet digital mobning og chikane de seneste 2 måneder.

Faldet er en del af en større tendens – i 2021 havde 84 % af børn og unge ikke været udsat for digital mobning og chikane, hvilket er 3 procentpoint højere end den aktuelle måling.

Udvalgs ­ mål: En moderne storby med international konkurrenceevne				Målopfyldelse 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: En moderne storby med international konkurrenceevne</i>		Forrige måling	Nyeste måling			
1. Indikator	Antal robotarbejdspladser	3.600 (2022)	3.620 (2023)	● (3.791)	● (5.000)	↗
2. Indikator	Antal servicejob i turismeerhverv	5.227 (dec. 23)	5.188 (jun. 2024)	- (-)	- (-)	↘
Opfølgning	<p>Der er ikke nye data på antallet af robotarbejdspladser siden seneste opfølgning. Der har i 2023 været en afdæmpet vækst i robotklyngen efter en flot vækst i 2022.</p> <p>Efter en periode med stor jobskabelse inden for hoteller og restauranter, har antallet af jobs inden for hoteller og restauranter siden midten af 2022 været relativt konstant.</p> <p>Ambitionsniveauet for indikatoren "Antal servicejob i turismeerhverv" vil blive fastsat i forbindelse med vedtagelsen af Odense Kommunes nye turismestrategi.</p>					

Udvalgs ­ mål: En moderne storby med et åbent og mangfoldigt fællesskab alle vil bidrage til				Målopfyldelse 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: En moderne storby med et åbent og mangfoldigt fællesskab alle vil bidrage til</i>		Forrige måling	Nyeste måling			
1. indikator	Odenseaneres oplevelse af byen	65,5 (2022)	64,5 (2023)	● (66,8)	● (72,0)	↘
2. indikator	Befolkningsudvikling	209.383 (apr 2024)	210.257 (sep 2024)	- (-)	- (-)	↗
Opfølgning	<p>Der er ikke foretaget en ny måling af oplevelsen af byen, men en ny forventes gennemført i slutningen af året.</p> <p>Frem til 1. september er folketallet i Odense vokset med 1.179 personer i 2024. Dette er en større befolkningstilvækst forventet i befolkningsprognosen for 2024. Den positive udvikling kan især tilskrives, at fraflytningen er faldet, og at flyttebalancen derfor har udviklet sig mere positivt end forventet. Typisk sker befolkningstilvæksten i Odense primært i august og september som følge af særligt stor tilflytning i forbindelse med studiestart, og der er derfor forventning om yderligere befolkningstilvækst frem mod 1. januar.</p> <p>Ambitionsniveauet for indikatoren "Befolkningsudvikling" vil blive fastsat i forbindelse med vedtagelsen af Odense Kommunes nye bosætningsstrategi.</p>					

Udvalgs mål: Større digital tryghed hos borgeren		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Børn og unge bliver klar til fremtiden</i>						
1. indikator	Andel af børn og unge, som ikke har været udsat for digital mobning og chikane inden for de seneste 2 måneder	81,3% (2023)	80,8% 2024	● (84%)	● (83,5%)	↘
2. indikator	Digital inklusion i udvalgte borgergrupper	38 (Maj 2024)	38 (Maj 2024)	- (42/100)	- (46/100)	-
Opfølgning	<p>Andelen af børn og unge, som ikke har været udsat for digital og chikane indenfor de seneste 2 måneder er faldet siden 2023. Hermed følger Odense en landstendens ift. udfordringer med børns og unges digitale liv og færden. Derfor er der sat ekstra fokus på digital dannelse i arbejdet med Verdens bedste robotby i børnehøjde og med Dannelsesstrategien. Der er udviklet forskelligt undervisnings- og dialogmateriale med fokus på samspillet mellem børn/unge, familien og skolen. Det tænkes sammen med forskellige indsatser omkring dannelse bredt i det kommende år. Der er i arbejdet med Dannelsesstrategien sat midler af til dette.</p> <p>Indikatoren er udarbejdet på baggrund af besvarelser fra elever i 5. klasse samt udskolingen (7.-9. klasse), der indsamles én gang hvert år.</p> <p>Der er i digital advisory board fastsat en målsætning om, at der i 2024 skal ske en stigning i medlemmernes vurderede tryghed på 4 point fra benchmarkniveauet på 38 ud af 100. Næste måling udføres i januar 2025.</p> <p>Der arbejdes med at øge den digitale tryghed og digitale inklusion i programmet, Odenses Digitale Fremtid. Digital inklusion i udvalgte borgergrupper måles på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse, som besvares af medlemmerne i udvalgte råd, på vegne af de borgergrupper, som de repræsenterer. Indikatoren opgøres ud fra fire udsagn, som tilsammen udtrykker borgerens digitale tryghed. Udsagnene er</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvor enkle har systemerne været at anvende? 2. Hvor forståeligt er det at finde ud af, hvad man skal gøre? 3. Mener du så, at de digitale løsninger er mulige at anvende uden behov for hjælp? 4. Oplever du, at der er tillid til, at deres digitale kommunikation med kommunen behandles med høj sikkerhed? <p>Besvarelserne fordeler sig ud på en skala mellem 0-100, og benchmark-resultaterne viste med 38,3 ud af 100, at den digitale tryghed i gennemsnit vurderes som værende mellem 'i mindre grad' og 'i nogen grad'. Indikatoren er sammensat ud fra 4 delparametre, og det viser, at respondenterne er mere positive i forhold til, hvordan borgergrupperne opfatter systemernes anvendelighed, samt at de har en højere tillid til, at kommunen behandler den digitale kommunikation med høj sikkerhed. Til gengæld oplever de, at systemerne er sværere at anvende, særligt uden hjælp, for borgergrupperne.</p>					

Udvalgs mål: En effektiv og nytænkende kommune for borgere og virksomheder gennem digitalisering		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Verdens bedste robotby</i>						
1. Indikator	Sikring af 350 flere medarbejdere gennem digitalisering	32,5 (Marts 2024)	43,1 (Sep. 2024)	● (20)	● (115)	↗
Opfølgning	<p>Målingen i september 2024 viser, at der i alt er frigjort 43,1 årsværk via digitalisering. Dette er lykket med udgangspunkt i RPA, selvbetjening og etablering af pakkebokse til udstyr på flere af Odense Kommunes lokationer.</p> <p>Med etableringen af pakkebokse er det blevet lettere for medarbejdere at udskifte nødvendigt it-udstyr. Det giver positive effekter ift. tid, men også en reduktion af CO₂, da der er mindre transport til og fra Odense Kommunes udlevering i Egeparken.</p> <p>Via RPA er der automatiseret arbejdsgange i bl.a. SBSYS og Nexus.</p> <p>På selvbetjeningsområdet har Odense Kommune vundet prisen for årets arbejdsgang med udviklingen af sin selvbetjeningsløsning vedr. puljehåndtering. Løsningen automatiserer dokument- og brevgenerering og sikrer effektiv styring af ansøgningsmaterialet.</p>					

Udvalgs mål : Odense Kommune er en attraktiv arbejdsplads <i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Fastholdelse af elever på det sundhedsfaglige område	66,9 % (apr. 2024)	66,3 % (sep. 2024)	● (62,4 %)	● (70,0 %)	↘
2. indikator	Andel forgæves rekrutteringer – seneste 12 mdr.	7,9 % (apr. 2024)	7,9 % (aug. 2024)	● (12,3 %)	● (11,5 %)	→
Opfølgning	<p>Til trods for et fald på 0,6 procentpoint ses der overordnet en generelt positiv tendens i fastholdelsesprocenten af sundhedsfaglige elever. Hvor fastholdelsen på samme tidspunkt i 2022 lå på 57,4% og i 2023 på 60,5%, er fastholdelsesprocenten i 2024 steget til 66,3%. Det lille fald fra forårets måling kan formentlig forklares ved, at fastholdelsesraten sædvanligvis er nogle procentpoint lavere i anden opfølgning end i første opfølgning.</p> <p>Den generelt positive udvikling bunder bl.a. i, at forvaltningerne løbende har udviklet og iværksat indsatser, som er målrettet fastholdelsen af elever. Man arbejder systematisk med at styrke læringsmiljøer, praktikvejledningen på SOSU-området – og den praksisnære understøttelse af elever er tilført ressourcer tæt på eleven, eksempelvis i form af mentorer. Tillige arbejder man i stadig højere grad forebyggende med diverse udfordringer, både ift. elever, praktiksteder og rekruttering. Eksempelvis kobler man allerede fra ansættelsen tidlig understøttelse på ift. elever, der kan få behov for støtte under uddannelsen, så de allerede ifm. opstart af uddannelse bliver tilbudt mentorstøtte.</p> <p>Andelen af forgæves rekrutteringer er på samme niveau som seneste måling, og ligger igen under det forventede niveau. Der har været igangsat flere indsatser for at tiltrække de rette kandidater på bl.a. social- og sundhedsområdet, hvilket formodentligt er en del af forklaringen. Der opleves desuden et stagnerende/svagt dalende aktivitetsniveau på rekrutteringsområdet, hvilket også kan være en medvirkende faktor. Det anbefales, at det langsigtede måltal justeres med udgangen af 2024.</p>					

Udvalgs mål : Dygtige engagerede medarbejdere med tid til kerneopgaven <i>Understøtter Odensemålet: Flere borgere er sunde og trives</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2024 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Antal sygefraværdsdage per medarbejder – seneste 12 måneder	16,0 (apr. 2024)	16,1 (aug. 2024)	● (15,8)	● (15,8)	↘
2. indikator	Andelen af arbejdspladser i Odense Kommune som opnår minimum 63 point på samlet social kapital	75,2 % (2023)	75,9 % (2024)	● (82,5 %)	● (91,0 %)	↗
Opfølgning	<p>Antal sygefraværdsdage pr. medarbejder er på ca. samme niveau som ved seneste måling i april 2024. Selvom sygefraværet er faldet betydeligt sammenlignet med niveauet under coronapandemien, er fraværet dog endnu ikke på samme niveau som før Covid-19. Dette er en tendens, der ses i alle landets kommuner.</p> <p>Måltallet for sygefravær er besluttet ifm. Arbejdsmiljøstrategi 2022-2030. Målet bliver sat årligt pba. historiske data fra 6-byerne og ud fra et princip om, at måltallet skal ligge ml. 0,2 og 1 dage under det gennemsnitlige sygefravær for de seneste tre år.</p> <p>Effekt målet vurderes også med en indikator for social kapital, som måles med andelen af arbejdspladser i Odense Kommune, som opnår minimum 63 point på samlet social kapital i den årlige trivselsmåling. Der ses en lille stigning fra 75,2 % i 2023 til 75,9 % i 2024, men målet på 82,5 % er ikke nået. Det er ambitionen, at andelen skal være 85% i 2025 stigende til 100% i 2030, jf. Odense Kommunes Arbejdsmiljøstrategi 2022-2030. HR anbefaler en drøftelse i HU vedr. tiltag på området samt en eventuel revidering af måltallet i forbindelse med midtvejsevalueringen i 2025.</p>					

Opfølgning på Økonomiudvalgets økonomi

I 2024 har Økonomiudvalget et budget på i alt 1,1 mia. kr. I forbindelse med 2. halvårs økonomiopfølgning forventes et merforbrug på 11,1 mio. kr.

Det samlede merforbrug på 11,1 mio. kr. består af et merforbrug på 25,5 mio. kr. på områder uden overførselsadgang og et mindreforbrug på 14,4 mio. kr. på områder med overførselsadgang.

Merforbruget på områder uden overførselsadgang består af et merforbrug på forsikringsområdet på 21,5 mio. kr. og et merforbrug på 4,0 mio. kr. på tjenestemandspensioner. Merforbruget på forsikringsområdet skyldes primært en stigning i andelen af personer, der ønsker, at deres erstatning for erhvervsevnetab bliver kapitaliseret. I år oplever Borgmesterforvaltningen en væsentlig stigning i antallet af sager i forhold til tidligere år. Men der opleves også en stigning i de løbende udbetalinger af erstatninger.

Mindreforbruget på områder med overførselsadgang består hovedsageligt af puljemidler, hvor der forventes et mindreforbrug på samlet 14,7 mio. kr. Mindreforbruget kan primært henføres til følgende områder:

- 7,3 mio. kr. vedrørende vækstmidler
- 6,6 mio. kr. vedrørende afsatte budgetforligsmidler
- 2,7 mio. kr. vedrørende det boligstrategiske område
- 1,9 mio. kr. vedrørende tilskudsmidler

Modsat forventes der et merforbrug på 3,0 mio. kr. på barselsudligningsfonden.

Under tabellen er der en detaljeret beskrivelse af det forventede mer- og mindreforbrug fordelt på de to styringsområder service samt særlige driftsområder.

Beløb I 1.000 kr.	Korr. Budget	Forbrug ultimo august	Forventet regnskab	Forventet afvigelse
Økonomiudvalget	1.139.627	729.923	1.150.752	-11.125
Service	989.510	715.346	994.453	-4.944
<i>Med overførselsadgang</i>	<i>697.351</i>	<i>497.587</i>	<i>685.026</i>	<i>12.324</i>
Fællesudgifter	278.926	198.975	277.583	1.342
Tilskud mv	144.916	113.005	135.388	9.528
Centrale reguleringspuljer	-6.636	0	-6.636	0
Stabe	280.145	185.607	278.691	1.454
<i>Uden overførselsadgang</i>	<i>285.834</i>	<i>211.938</i>	<i>305.285</i>	<i>-19.451</i>
Fællesudgifter	285.834	211.938	305.285	-19.451
<i>Projekter med ekstern finansiering</i>	<i>6.325</i>	<i>5.821</i>	<i>4.142</i>	<i>2.183</i>
Stabe	-23	-46	0	-23
Tilskud mv	6.370	5.000	3.716	2.654
Fællesudgifter	-21	866	427	-448
Særlige driftsområder	150.117	14.577	156.298	-6.181
<i>Med overførselsadgang</i>	<i>133.365</i>	<i>0</i>	<i>133.475</i>	<i>-110</i>
Fællesudgifter	4.144	0	4.254	-110
Centrale reguleringspuljer	129.221	0	129.221	0
<i>Uden overførselsadgang</i>	<i>16.752</i>	<i>14.577</i>	<i>22.824</i>	<i>-6.071</i>
Fællesudgifter	16.752	14.577	22.824	-6.071

Styringsområdet Service med overførselsadgang

For styringsområdet Service med overførselsadgang forventes der et samlet mindreforbrug på i alt 12,3 mio. kr. i indeværende år. Mindreforbruget kan henføres til de fire hovedområder, der ligger under service, som er beskrevet herunder:

1. Fællesudgifter

Der vurderes et samlet mindreforbrug på i alt 1,3 mio. kr. i 2024. Området dækker over flere områder på tværs af hele Odense Kommune. Området består blandt andet af byråd og valg, budgetforligsmidler, elever, barselsudligningsfonden, IT & telefoniordningen mv. Mindreforbruget kan hovedsageligt henføres til de fire områder, der er beskrevet herunder, og som er udvalgt ud fra en væsentlighedsbetragtning:

- Budgetforligsmidler: Der er i 2024 afsat budgetforligsmidler til 18 budgetindsatser under Økonomiudvalget. Der forventes et samlet mindreforbrug på ca. 6,6 mio. kr., som hovedsageligt skyldes forskydninger i aktiviteter tilknyttet budgetindsatserne. Konkret drejer det sig om et mindreforbrug på følgende indsatser:
  - 1,1 mio. kr. vedrørende Det gode studieliv
  - 1,0 mio. kr. vedrørende Frivillighed
  - 1,0 mio. kr. vedrørende Fra ledig til velfærdsmedarbejder
  - 0,5 mio. kr. vedrørende Rekruttering og fastholdelse af velfærdsmedarbejdere
  - 0,6 mio. kr. vedrørende Understøttelsen af Velfærdens Fundament
  - 0,5 mio. kr. vedrørende Byhistorie om den store transformation af byen
  - 0,5 mio. kr. vedrørende Nyt H.C. Andersens Hus - ambitiøs turismeindsats
  - 0,4 mio. kr. vedrørende Rekruttering til ældreområdet
  - 0,2 mio. kr. vedrørende Odense er for alle.

Herudover forventes der balance på de øvrige ni budgetindsatser.

- Barselsudligningsfonden: Barselsudligningsfonden er en intern ordning, der sikrer barselsrefusion for løn til det enkelte arbejdssted. Der forventes et merforbrug på 3,0 mio. kr. på ordningen i 2024.
- Multifunktionsmaskiner: Der forventes et merforbrug på 1,0 mio. kr. på multifunktionsmaskiner. Merforbruget skyldes periodiseringer, og der forventes balance hen over perioden 2024-2025.
- Phønix: Der forventes et merforbrug på Phønix på 0,9 mio. kr. Dette skyldes, at de planlagte indtægter ikke vil blive realiseret som oprindeligt budgetteret, da Phønix lukker i indeværende år.

2. Tilskud mv.

Der forventes et samlet mindreforbrug på i alt 9,5 mio. kr. i 2024. Området dækker over tilskud, puljer og vækstmidler. Mindreforbruget opstår hovedsagelig under vækstmidlerne, hvor der forventes et mindreforbrug på 7,3 mio. kr., hvoraf der forventes et mindreforbrug på 6,7 mio. kr. under de endnu ikke disponerede vækstmidler og et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. under driftsmidlerne til vækstområdet.

Der forventes et mindreforbrug på 2,0 mio. kr. vedrørende tilskud, som opstår under tilskuddet til Beredskab Fyn. Mindreforbruget opstår som følge af forskelle i Odense Kommunes fremskrivning af budgettet sammenholdt med de aftaler, der er om fremskrivning, samt at tilskuddet er befolkningsafhængigt.

Derudover forventes der et mindreforbrug på i alt 0,3 mio. kr. vedrørende puljer. Beløbet dækker over et mindreforbrug under den lokale akutpulje, som er en pulje til lokale formål.

3. Centrale reguleringspuljer

Under Økonomiudvalget er der placeret en række centrale reguleringspuljer, der vedrører hele Odense Kommune. Aktuelt er der placeret en pulje til afledt drift og en negativ overførselspulje for hele Odense Kommune. De to puljer beskrives herunder:

- **Overførselspulje:** For at sikre servicerammen er der under Økonomiudvalget budgetlagt en negativ overførselspulje på 50,0 mio. kr. Overførslen dækker over Odense Kommunes samlede overførsel fra 2024 til 2025, og er beregnet på baggrund af forvaltningernes overførselsindmelding til puljen i august 2024. Puljen nulstilles i forbindelse med regnskabsafslutningen, idet der foretages tilsvarende overførsler til 2025.
- **Afledt drift:** Afledt drift er de driftsudgifter, der følger med et nyt anlægsprojekt. Eksempelvis medfører opførelsen af en ny daginstitution, at der kommer udgifter til rengøring og græsslåning. Odense Kommune har principper for, at der altid skal afsættes afledt drift, når nyt byggeri igangsættes. Den afledte drift afsættes under Økonomiudvalget og udmøntes, når anlægget er færdigt. Der forventes balance på afledt drift i 2024. Puljen udmøntes én gang årligt i forbindelse med By- og Kulturudvalgets 2. halvårs økonomiopfølgning. Hvis ikke hele puljen udmøntes, vil resten af årets budget tilgå kassen i forbindelse med 2. halvårs økonomiopfølgning.

Ved denne opfølgning udmøntes afledt drift i 2024 og frem til afsluttede anlægsprojekter i 2024 fra puljen under Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget. Der udmøntes 4,2 mio.kr. i 2024, 6,3 mio. kr. i 2025 og årene frem. Bilag 1 vedrørende udmøntning af afledt drift i 2024 indeholder en oversigt over udmøntningen på projektniveau.

I 1.000 kr.	2024 (2024- pl)	2025 (2025- pl)	2026 (2025- pl)	2027 og frem (2025-pl)
Afledt drift, Driftsudgifter kommunale bygninger	2.416	4.841	4.841	4.841
Afledt drift, Køb og salg af bygninger og arealer	132	168	168	168
Afledt drift, Veje, broer og parker	820	1.100	1.100	1.053
Afledt drift, Grønne områder	783	177	177	269
Udmøntning i alt	4.150	6.286	6.286	6.331

Den resterende del af puljen i 2024 på 39,2 mio. kr. tilgår kommunens kassebeholdning.

Grunden til den store afvigelse skyldes forsinkelse i anlægsudførelsen. Dette er der fremadrettet forsøgt at rette op på, så det ikke vil give så store afvigelser. Dels ved, at anlægseksekveringen i By- og Kulturforvaltningen er blevet forbedret og dels ved, at der i budgetforligene antages en lidt længere anlægsfase, og derved først afsættes afledt drift i de yderste overslagsår.

4. Understøttende stabsfunktioner

Der er et samlet budget på 280,1 mio. kr., og der forventes balance på områder under de understøttende stabsfunktioner i Borgmesterforvaltningen i 2024.

Styringsområdet Service uden overførselsadgang

For styringsområdet Service uden overførsel forventes der et samlet merforbrug på i alt 19,5 mio. kr. i 2024. Området dækker over tjenestemandspensioner og forsikringsområdet.

- **Forsikringer:** I 2023 var der en marginal afvigelse på hele forsikringsområdet. I 2024 forventes der et merforbrug på 21,5 mio. kr. Prognosen for forsikringsområdet tager udgangspunkt i udviklingen i de første tre kvartaler i 2024, og er derfor behæftet med en vis grad af usikkerhed. Der foreligger ikke en entydig forklaring på årsagen til stigningen i udgifterne på området i 2024. Borgmesterforvaltningen vil i løbet af 2024 undersøge området med henblik på at identificere årsagerne til de stigende udgifter. Undersøgelsen vil også omfatte en vurdering af mulige forebyggende initiativer til at reducere arbejdsulykker og arbejdsskader.

Konkret forventes der et merforbrug på 11,8 mio. kr. vedrørende kapitalisering af erhvervsevnetab. Antallet af personer, der anmoder om kapitalisering af deres erhvervsevnetab, kan variere betydeligt fra år til år. I år oplever Borgmesterforvaltningen en væsentlig stigning i andelen af personer, der ønsker, at deres erstatning for erhvervsevnetab bliver kapitaliseret sammenlignet med tidligere år. Sammenlignet med regnskabsresultatet for 2023 forventes der en stigning på 12,8 mio. kr. i udgifterne til kapitalisering af erhvervsevnetab.

Derudover forventes der et merforbrug på 4,2 mio. kr. vedrørende erstatninger til varigt mén samt et merforbrug på 4,9 mio. kr. vedrørende de løbende udbetalinger af erstatninger.

Odense Kommune er på flere områder selvforsikret. Dette medfører, at et skadesomfang over/under det forventede estimat eller yderligere anmodninger om kapitalisering af erstatning for erhvervsevnetab vil påvirke resultatet.

- **Tjenestemandspensioner:** Der forventes et mindreforbrug på 2,0 mio. kr. vedrørende tjenestemandspensioner, som dog modsvares af et merforbrug vedrørende tjenestemandspensioner på 6,0 mio. kr. på området særlige driftsområder uden overførsel. Samlet set forventes der et merforbrug på 4,0 mio. kr. på tjenestemandspensioner. En aktuarberegning pr. 1. januar 2024 viser en forventning om, at der vil være balance på området i 2025 og herefter forventes der et øget råderum i de efterfølgende år. Senest i 2023 blev der foretaget en budgetflytning på 10,0 mio. kr. fra tjenestemandspensioner til forsikringsområdet for at imødekomme det økonomiske pres på dette område.

Projekter med ekstern finansiering

Der forventes et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. i 2024 vedrørende projekter med ekstern finansiering. Det består af et mindreforbrug på 2,6 mio. kr. under det boligstrategiske område, som er en pulje, der indeholder budget til samarbejdet om at skabe attraktive og trygge almene boligområder. Modsat forventes der et merforbrug på 0,4 mio. kr. vedrørende det Fælles Fynske Mentorkorps.

Styringsområdet særlige driftsområder med overførselsadgang

For styringsområdet særlige driftsområder med overførselsadgang forventes der balance. Området dækker over den del af IT- og telefoniordningen, der primært vedrører sociale opgaver og beskæftigelse samt reservationspuljen vedrørende beskæftigelsesområdet. Der indgår ikke en konkret vurdering på reservationspuljen ved 2. halvårs økonomiopfølgning. Der vil dog blive indarbejdet en vurdering i sammenskrivningssagen.

Styringsområdet særlige driftsområder uden overførselsadgang

For styringsområdet særlige driftsområder uden overførselsadgang forventes der et merforbrug på 6,2 mio. kr. Merforbruget skyldes udbetalinger til tjenestemandspensioner, og dækker over den gruppe af tjenestemænd, der er finansieret gennem afkøb. Konkret er der tale om Fjernvarme Fyn, Energi Fyn, VandCenter Syd, Forbrugskontoret, Havnen og Odense Renovation. Merforbruget skal ses i sammenhæng med mindreforbruget på 2,0 mio. kr. på området service uden overførsel.

Opgaveflytninger og budgetflytninger mellem udvalg

Øget optag af PAU-elever

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2024	2025	2026	2027
Øget optag af PAU-elever	Service	ØKU	5.227.350	0	0	0
	Service	BUU	-4.703.438	0	0	0
	Service	ÆHU	-401.105	0	0	0
	Service	BSU	-122.807	0	0	0
	Total		0	0	0	0

Odense Kommune ansætter under normale omstændigheder 25 PAU-elever årligt. Som et led i at sikre 500 flere velfærdsmedarbejdere er optaget af PAU-elever øget med omkring 150 elever i perioden 2020-2022. Dette medfører en merudgift på 5,2 mio. kr. i 2024, som finansieres af de udvalg, der tilsvarende får tilført ekstra arbejdskraft som følge af det øgede optag. Derfor flyttes der i alt 5,2 mio. kr. fra de berørte udvalg til økonomiudvalget.

Udmøntning af administrationsanalysens fase 2

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2024	2025	2026	2027
Løn- og personaleopgaver	Service	ØKU	167.511	696.503	696.503	696.503
	Service	BUU	-167.511	-696.503	-696.503	-696.503
Regnskabsopgaver	Service	ØKU		1.242.627	1.242.627	1.242.627
	Service	BUU		-1.242.627	-1.242.627	-1.242.627
	Total		0	0	0	0

Byrådet godkendte i april 2022 implementeringen af administrationsanalysen, som blev opdelt i to faser. Fase 1, der omfattede samlingen af centrale løn- og personaleopgaver samt regnskabsopgaver, og som trådte i kraft den 1. januar 2023. Fase 2, der havde flere fokusområder, hvoraf det ene var at effektivisere de decentrale løn- og personaleopgaver samt regnskabsopgaver i Børn- og Ungeforvaltningen. På baggrund af analysen for fase 2 flyttes der 1,0 årsværk vedrørende løn- og personaleopgaver fra Børn- og Ungeforvaltningen til Borgmesterforvaltningen samt 2,3 årsværk vedrørende regnskabsopgaver fra Børn- og Ungeforvaltningen til Borgmesterforvaltningen. I beløbene indgår et overhead på 4,2 %.

Opgaveflytning på løn- og personaleområdet mellem Sundhedsforvaltningen og Borgmesterforvaltningen

Beskrivelse	Styrings- område	Udvalg	2024	2025	2026	2027
Opgaveflytning på lønområdet	Service	ØKU	301.127	444.002	444.002	444.002
	Service	SUU	-301.127	-444.002	-444.002	-444.002
	Total		0	0	0	0

Med virkning fra 1. maj 2024 er der sket en opgaveflytning vedrørende specifikke opgaver inden for løn- og personaleområdet fra Tandplejen i Sundhedsforvaltningen til Løn & Personale i Borgmesterforvaltningen. Der flyttes derfor et budget på 0,3 mio. kr. i 2024 og 0,4 mio. kr. i 2025 og frem svarende til et årsværk inkl. overhead på 4,2 % fra Sundhedsudvalget til Økonomiudvalget.

Opgaveflytning på regnskabsområdet mellem By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen

Beskrivelse	Styrings- område	Udvalg	2024	2025	2026	2027
Opgaveflytning på regnskabsområdet	Service	ØKU	0	90.421	90.421	90.421
	Service	BKU	0	-90.421	-90.421	-90.421
	Total		0	0	0	0

Med virkning fra 1. januar 2025 sker der opgaveflytning svarende til 0,17 årsværk vedrørende regnskabsopgaver fra By- og Kulturforvaltning til Borgmesterforvaltningen.

Opgaveflytning vedrørende lønadministration mellem Børn- og Ungeforvaltningen og Borgmesterforvaltningen

Beskrivelse	Styrings- område	Udvalg	2024	2025	2026	2027
Lønadministration	Service	ØKU	2.420.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
	Service	BUU	-2.420.000	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000
	Total		0	0	0	0

Der flyttes budget vedrørende lønadministration fra Børn- og Ungeudvalget til Økonomiudvalget. Der har hidtil været en løbende opkrævning fra Borgmesterforvaltningen for det udførte arbejde. For at mindske administration i forbindelse med opkrævning flyttes fremadrettet budget til opgaven. Der flyttes 2,4 mio. kr. i 2024 og 2,5 mio. kr. i 2025 og frem fra Børn- og Ungeudvalget til Økonomiudvalget.

Etablering af pulje til nedtagning af Borgerne Bestemmer-projekter

Beskrivelse	Styrings- område	Udvalg	2024	2025	2026	2027
Pulje til nedtagning af Borgerne Bestemmer-projekter	Anlæg	ØKU	-300.000	0	0	0
	Anlæg	BKU	300.000	0	0	0
	Total		0	0	0	0

Hvert år er der afsat 2,2 mio. kr. til Borgerne Bestemmer-puljen, der anvendes til projekter i Odenses lokalområder. Bevillinger fra puljen gives under forudsætning af, at borgergrupper og foreninger forpligter sig til at varetage vedligehold og drift af de realiserede projekter. I nogle tilfælde er det imidlertid ikke længere muligt for aktørerne at påtage sig denne forpligtelse og projekterne forfalder.

Borgmesterforvaltningen har sammen med By- og Kulturforvaltningen vurderet puljens eksisterende projekter og på baggrund heraf vurderet antallet af projekter på kommunal grund med mulige driftsudfordringer. Der er kigget på større projekter over 60.000 kr., da nedtagning her vil være forbundet med et større ressourceforbrug. I alt vurderes det, at der på nuværende tidspunkt er omkring seks projekter, hvor der potentielt kan opstå driftsudfordringer i fremtiden. For at imødekomme dette oprettes en pulje, som fremover kan sikre, at projekter, som ikke længere kan driftes af borgerne selv, kan blive nedtaget af By- og Kulturforvaltningen. Der flyttes 0,3 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget. Midlerne finansieres af mindreforbruget på puljens økonomi for årene 2014 til 2023.

Velfærdens Fundament

Beskrivelse	Styrings- område	Udvalg	2024	2025	2026	2027
Velfærdens Fundament	Anlæg	ØKU	-10.000.000	0	0	0
	Anlæg	BKU	10.000.000	0	0	0
	Total		0	0	0	0

Jævnfør budgetforlig 2023 er der reserveret op til 10 mio. kr. til merudgiften på det ny autismitilbud på Kelsbjergvej fra bevillingen vedrørende Velfærdens Fundament. Der flyttes derfor 10,0 mio. kr. i 2024 fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget.

Økonomi

Sagen medfører følgende kassepåvirkning i 2024:

Beskrivelse	2024
Afledt drift	-39.213.122
Kassepåvirkning	39.213.122

+ = Kasseforbedring

Bilag

Bilag_Udmøntning af afledt drift

Punkt 10: Anlægsopfølgning 2. halvår for Økonomiudvalgets område

00.30.00-Ø00-4-24

Resume

I denne sag skal udvalget behandle Borgmesterforvaltningens anlægsopfølgning for 2. halvår 2024, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på kommunens anlægsprojekter. Byrådet vil i 2024 få to anlægsopfølgninger - en på baggrund af 1. halvår 2024 og en på baggrund af 2. halvår i 2024.

Det samlede overblik 2024

ØKONOMI	GRØN	Der forventes et mindreforbrug på 48,1 mio. kr. på projekter, som afsluttes i 2024.
FREMDRIFT	GRØN	Der er overordnet set den ønskede fremdrift i den samlede anlægsportefølje.
PERIODISERING	GUL	Der er et forventet mindreforbrug på 15,2 mio. kr. i 2024, som overføres til 2025

Note: "Grøn" signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafslæggelse, "Gul" signalerer, at der er udfordringer på området, og "Rød" signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen".

Der forventes et mindreforbrug på 48,1 mio. kr. på anlægsprojekter, som afsluttes i 2024. Der er overordnet set den ønskede fremdrift på den samlede anlægsportefølje. Der periodiseres samlet 15,2 mio. kr. af anlægsbudgettet i 2024 til 2025. Periodiseringen skyldes periodeforskydninger i aktiviteter.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsportefølje, og har derfor ingen konsekvenser for Odensemålene. Dog skaber anlægsopfølgningerne synlighed om udviklingen i kommunens anlægsportefølje, og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmaal.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for Økonomiudvalget 2. halvår 2024.
2. Der overføres 15,2 mio. kr. i forventet mindreforbrug i 2024 til 2025.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Anlægsopfølgningen giver Økonomiudvalget en status på udvalgets 16 anlægsprojekter i 2024. Der gives først et overblik over alle anlægsprojekter med en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2024, og derefter et overblik over de øvrige projekter.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne: 1) Økonomi, 2) Fremdrift og 3) Periodisering. Nedenfor forklares indikatorerne.

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

Anlægsprojekter i 2024 over 15 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2024.

Tabel 1: Overblik over anlægsprojekter over 15 mio. kr. i 2024

	Korr. budget 2024	Forventet forbrug 2024	Overførsel 2025-2027 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Økonomiudvalget						
Fra gade til by - omdannelse af Thomas B. Thriges Gade	57.843.827	9.747.967	0	●	●	●
Velfærdens Fundament	46.443.471	34.443.471	12.000.000	●	●	●

Økonomi: Anlægsprojektet Fra gade til by forventes afsluttet med et mindreforbrug på 48,1 mio. kr. Anlægsbevillingerne på Velfærdens Fundament forventes overholdt.

Fremdrift: Der forventes på nuværende tidspunkt ingen udfordringer med fremdriften på anlægsprojekterne.

Periodisering: Der sker en samlet periodisering på 12,0 mio. kr. vedrørende Velfærdens Fundament.

Herunder er der en kort beskrivelse af hvert enkelt anlægsprojekt over 15 mio. kr.

Fra gade til by - omdannelse af Thomas B. Thriges Gade

Anlægsprojektet nærmer sig afslutningen, og der forventes et mindreforbrug på i alt ca. 48,1 mio. kr. på projektet. Det er primært resultatet af en stram økonomisk styring og et godt salg af parkeringskælderens. Mindreforbruget skal deles

ligeligt mellem Odense Kommune og Realdania. Det er forventningen, at mindreforbruget vil være fuldt disponeret til nye projekter i forlængelse af det eksisterende projekt. Dette vil blive håndteret efter afslutningen af anlægsprojektet i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Velfærdens Fundament

Udmøntningerne fra bevillingen håndteres løbende af forligspartierne bag Velfærdens Fundament, og der arbejdes sideløbende med flere spor ad gangen.

Der forventes et mindreforbrug på 12,0 mio. kr. i 2024, som overføres til 2025. Mindreforbruget skyldes periodiseringer i projektet.

Anlægsprojekter under 15 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på under 15 mio. kr. i 2024.

	Korr. budget 2024	Forventet forbrug 2024	Overførsel 2025-2027 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Økonomiudvalget						
Letbanen, linje 2	1.437.606	1.437.606	0	●	●	●
Næste generation af digital post	3.279.885	2.979.885	300.000	●	●	●
Understøttelse og programledelse	1.880.000	715.091	1.164.909	●	●	●
Indsætter for Fremtidens Vøllsmose - projektering af bygaden	1.000.000	1.000.000	0	●	●	●
Fyn som hjemsted for national klynge	750.000	860.000	-110.000	●	●	●
Strategisk udviklingspulje	8.700.000	7.237.493	1.462.507	●	●	●
Bydelspuljen	6.375.755	6.040.440	335.315	●	●	●
Lumby-aftalen	55.000	0	55.000	●	●	●
Ubberud lokalaftale ØKU	42.155	42.155	0	●	●	●
Verdens bedste robotby	254.999	239.999	15.000	●	●	●
HCA Airport med fokus på droner og erhvervspark	3.500.000	3.500.000	0	●	●	●
Vækst i Odense - next level: Robotter, droner, UAM og offsho	750.000	750.000	0	●	●	●
Chromebooks skal fortsat leve op til sikkerhedskrav	8.680.000	8.680.000	0	●	●	●
Optimering af skoleenes IT-infrastruktur	7.450.000	7.450.000	0	●	●	●

Økonomi: Anlægsprojektet HCA Airport med fokus på droner og erhvervspark forventes afsluttet med balance i 2024.

Fremdrift: Der forventes på nuværende tidspunkt ingen udfordringer med fremdriften på anlægsprojekterne.

Periodisering: Der sker en samlet periodisering på 3,2 mio. kr. vedrørende syv af anlægsprojekterne. Der er tale om generelle periodiseringer, der udlignes over et flerårigt perspektiv.

Herunder er der en kort beskrivelse af hvert enkelt anlægsprojekt under 15 mio. kr.

Letbanen, linje 2

Anlægget til Letbanen, linje 2, er til understøttelse af arbejdet omkring en ny letbanelinje. Der forventes balance i 2024.

Næste generation af digital post

Der forventes et mindreforbrug på 0,3 mio. kr., som overføres til 2025. Der har i 2023 været udfordringer med, at leverandørerne til at forpligte sig til udviklingen af næste generation af digital post. Dette har medført forsinkelser i

projektet. Udfordringerne med leverandørerne er løst, og alle myndighedssystemer er nu opgraderet til Næste Generation Digital Post. Næste generation af digital post inkluderer en ny meddelelsesmodel, som giver mulighed for bedre kommunikation med borgerne. I 2024 vil der være fokus på at implementere de nye funktionaliteter.

Understøttelse og programledelse

Anlægsprojektet er en anlægsbevilling i forbindelse med "Den sidste Vollsmoseplan" på samlet 9,5 mio. kr. Der er i 2024 1,9 mio. kr. til rådighed. Der forventes et mindreforbrug på projektet på 1,2 mio. kr., der overføres til projektet i 2025.

Indsatser for Fremtidens Vollsmose - projektering af bygadens forlængelse

Der er afsat 1,0 mio. kr. i 2024 til projektering af bygadens forlængelse. Heraf er 0,5 mio. kr. overført fra 2023. Der forventes aktuelt balance på projektet i 2024.

Fyn som hjemsted for national klynge

Økonomiudvalget besluttede på møde den 10. november 2022 at anvende restmidlerne fra anlægsprojektet Fyn som hjemsted for national klynge på 1,5 mio. kr. til branding af verdens bedste robotby og internationalisering af robotklyngen. I 2024 er der 0,7 mio. kr. til rådighed for projektet. Der forventes et merforbrug på 0,1 mio. kr., som overføres til projektet i 2025.

Strategisk udviklingspulje

Den strategiske udviklingspulje er en løbende anlægsbevilling. Midlerne udmøntes til understøttende aktiviteter for byens vækst og udvikling. Det vurderes, at der frigives 7,2 mio. kr. til aktiviteter i 2024, og der forventes derfor et mindreforbrug på 1,5 mio. kr. i 2024, som overføres til 2025. Mindreforbruget skyldes periodiseringer i aktiviteter.

Bydelspuljen

Bydelspuljen er en løbende anlægsbevilling, hvorfra foreninger og grupper af personer i Odense Kommune kan søge om støtte til projekter, der fremmer udviklingen i lokalområderne i kommunen. Der forventes et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. i 2024, som overføres til 2025. Det forventede mindreforbrug vedrører mindreforbrug på bevilgede projekter samt periodiseringer generelt.

Lumby-aftalen

Lumby-aftalen er den første aftale med et lokalsamfund og indeholder en fælles vision for Lumby, som skal fremme den positive udvikling. Midlernes anvendes ikke i 2024 og overføres derfor til 2025.

Ubberud lokalafale

Ubberud-aftalen er en aftale med lokalsamfundet og indeholder en fælles vision for Ubberud, som skal fremme den positive udvikling i byen. Der forventes balance på anlægsprojektet i 2024.

Verdens bedste robotby

Der er afsat 3,0 mio. kr. til at synliggøre robotterne i Odenses hverdagsliv. I 2024 er der 0,3 mio. kr. til rådighed for projektet, som forventes anvendt i 2024.

HCA Airport med fokus på droner og erhvervspark

Der er i perioden 2021-2024 afsat i alt 14,5 mio. kr. til at understøtte udviklingen af HCA Airport og derigennem holde momentum i udviklingen af arbejdspladser og opretholde HCA Airports position som kraftcenter for droneaktiviteter i Danmark. I 2024 er 3,5 mio. kr. til rådighed for projektet. Projektet forventes afsluttet i år med balance.

Vækst i Odense - next level: Robotter, droner, UAM og offshore

Der er i perioden 2023-2024 afsat 1,8 mio. kr. til at styrke Odenses styrkepositioner indenfor Robotter, droner, UAM og offshore. Der forventes balance på anlægsprojektet i 2024.

Chromebooks skal fortsat leve op til sikkerhedskrav

Der er afsat 8,7 mio. kr. i 2024 til udskiftning af folkeskolernes Chromebooks på 4.-6. klassetrin. Der forventes balance på anlægsprojektet i 2024. Der er dog en usikkerhed omkring prognosen grundet manglende afklaring af datasikkerhed på Chromebooks. KL håndterer sagen med datatilsynet på vegne af de 52 kommuner, der bruger Chromebooks.

Optimering af skolernes IT-infrastruktur

Der er afsat 7,5 mio. kr. i 2024 til første halvdel af udskiftningen af skolernes trådløse IT-infrastruktur, så udstyret lever op til drifts- og sikkerhedsmæssige krav. Der forventes balance i 2024.

Økonomi

Med denne sag flyttes der budget for i alt 15,2 mio. kr. fra 2024 til 2025.

Påvirkning af kassebeholdningen:

i 1.000 kr.	Udvalg	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
Anlægsprojekter	ØKU	Anlæg	-15.223	15.223	0	0	0
Kassepåvirkning	Intet	Finans- poster	15.223	-15.223	0	0	0

+ = forbedring af kassebeholdningen

Punkt 11: Odense Renovation A/S - takster for affaldshåndtering 2025

24.00.00-G01-38-24

Resume

Borgmesterforvaltningen fremsender forslag fra Odense Renovation A/S om takster for affaldshåndtering gældende for 2025.

Odense Renovation forventer stigende omkostninger i 2025 i forhold til 2024, og selskabets takstforslag indebærer derfor en prisstigning med henblik på at sikre en økonomisk forsvarlig og jævn takstudvikling.

Takstforslaget for 2025 medfører en prisstigning på 5,5 % for husholdninger i forhold til gældende pris for 2024. For almindelige husstande, som har en 240 liter beholder, vil stigningen betyde en ekstraudgift på ca. 145 kr. om året.

Prisstigningen er primært begrundet i generelle omkostningsstigninger, herunder overenskomstmæssige lønstigninger. Odense Renovations priser vil efter prisforhøjelsen fortsat være blandt de laveste på Fyn og blandt 6-byerne.

Deponeringspriserne for affald til Odense Nord Miljøcenter (ONM) reguleres ligeledes med 5,5 % i forhold til gældende pris for 2024, idet enkelte priser for affald til deponi er justeret i opadgående retning med henblik på tilpasning til markedsniveau.

Odense Renovations investeringsbudget er i 2025 på ca. 158 mio. kr. For at kunne gennemføre de planlagte investeringer vil der være behov for ekstern lånefinansiering på op til 100 mio. kr. i 2025. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at Odense Kommune stiller garanti for lånet for at sikre optimale lånevilkår for det 100 % ejede selskab.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Odense Renovations anlægsinvesteringer er brugerfinansieret via taksterne. Selskabets store anlægsinvesteringer i 2025 vil bidrage til at øge mængden af genbrug såvel mængden af affald, som sendes til genanvendelse i stedet for til forbrænding. Etablering af elladeinfrastruktur i 2025 samt gradvis overgang til eldrevne køretøjer over de kommende år vil bidrage til at reducere Odense Renovations klimaaftryk. Samlet set understøtter sagen dermed målet om klimaneutral 2030 og effektmålet om en klima- og miljøvenlig storby.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Takstforslaget for 2025, jf. bilag til sagen.
2. Kommunal garanti for Odense Renovation A/S på op til 100 mio. kr. i 2025.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler sagen, idet man beder Odense Renovation skriftligt oplyse Økonomiudvalget om selskabets løbende arbejde med effektiviseringer inden byrådets behandling af sagen. Samtidig bestiller Økonomiudvalget en drøftelse af Odense Kommunes ejerpolitik med henblik på en samlet drøftelse af selskabernes løbende arbejde med effektiviseringer i selskaberne.

Rådmændene Søren Windell, Christoffer Lilleholt og Tommy Hummelrose tager forbehold.

Sagsfremstilling

Baggrund

Det fremgår af hovedaftalen mellem Odense Kommune og Odense Renovation A/S, at selskabets forslag til takster skal godkendes af Odense Byråd. Odense Renovation har i overensstemmelse med hovedaftalen fremsendt forslag til takster for affaldshåndtering for 2025.

Odense Renovation er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, hvilket indebærer, at indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. En realiseret overdækning (overskud) eller underdækning (underskud) i selskabets takstregnskaber skal som følge af denne økonomiske regulering tilbageføres til eller opkræves fra kunderne via en nedsættelse eller forøgelse af taksterne inden for en årrække. Primo 2024 udgør saldo for mellemværende med kunderne et overskud (gæld) på ca. 44 mio. kr. Med det forventede resultat for 2024 og budget for 2025 forventes saldoen at udgøre ca. 47,5 mio. kr. ultimo 2025, der således vil blive indregnet i de fremadrettede takster. Ønsket om at sikre en økonomisk forsvarlig og jævn prisudvikling har sammen med fortsat usikkerhed omkring selskabets momsforhold (jf. omtalen i efterfølgende afsnit i sagsfremstillingen) medført, at bestyrelsen ud fra et forsigtighedsprincip har valgt endnu ikke at indregne overdækning fra tidligere år i taksterne.

Odense Renovations bestyrelse har på mødet den 26. september 2024 behandlet oplæg til selskabets budget og takster for 2025. En enig bestyrelse har i den forbindelse godkendt budget og forslag til takster for 2025, herunder en generel prisstigning på 5,5 % i forhold til gældende priser i 2024. Med den deraf følgende stigning i selskabets indtægter vil Odense Renovation få dækket selskabets forventede udgifter i 2025. Prisstigningen er primært begrundet i stigende udgifter til ejendomsdrift, herunder energi og rengøring samt øgede personaleudgifter som følge af overenskomstmæssige lønstigninger. Derudover bidrager fortsat udbygning af centralsugeanlægget, etablering af elladeinfrastruktur på Snapindvej samt opstart på implementering af Odense Renovations koncept for Fremtidens genbrugsstruktur til en stigning i afskrivninger.

Nærmere specifikation af taksterne for 2025 fremgår af Odense Renovations forslag til prisliste 2025, der er vedlagt sagen som bilag 1. Det er ved takstfastsættelsen forudsat, at Odense Renovation udfører de samme ydelser i 2025 som i 2024. Selskabets aktiviteter udføres inden for rammerne af Odense Kommunes Affaldsplan 2021-2032, der er godkendt af byrådet den 22. september 2021, og som fastlægger en række målsætninger for affaldsbehandlingen i Odense Kommune. Odense Kommunes indsamlingsordninger har fra medio 2023 omfattet husstandsindsamling af i alt 10 fraktioner, som krævet i lovgivningen.

Husholdninger - takstforslag for 2025

Hovedparten af Odense Renovations indtægter stammer fra indsamlingsordninger vedrørende husholdninger samt brug af genbrugsstationerne. For husholdninger medfører takstforslaget for 2025 en stigning på 5,5 % for affaldsordninger i 2025 i forhold til gældende priser for 2025. Der er tale om en generel prisstigning på 5,5 % for både grundgebyret og restaffaldsgebyret.

Grundgebyret dækker: Afhentning af glas/metal, papir/småt pap, plast, mad-/drikkekartoner, tekstilaffald, storskrald, farligt affald, småt elektronik samt brug af genbrugsstationerne.

Restaffaldsgebyret dækker: Afhentning af restaffald og madaffald.

Forslag til takster for 2025 for udvalgte størrelser af beholdere er i tabellen nedenfor sammenholdt med gældende takst for 2024:

Beløb i kr. - inkl. moms	Takster 2024			Takstforslag 2025		
	Grundgebyr	Restaffaldsgebyr	I alt pr. husstand	Grundgebyr	Restaffaldsgebyr	I alt pr. husstand
Parcelhuse						
240 liter beholder	1.719	928	2.647	1.813	979	2.792
Husholdninger med centralsug, offentlige nedgravede løsninger, og storcontainere mm						
Lejligheder	1.202	650	1.852	1.268	685	1.953
Værelser	687	371	1.058	725	391	1.116
Husholdninger med mobilsug og nedgravede løsninger *)						
Lejligheder	1.202	615	1.817	1.268	649	1.917
Værelser	687	352	1.039	725	371	1.096

*) hvor boligforeninger mv. selv har investeret i løsningerne.

Husholdninger omfattet af den almindelige ordning med centralsug afleverer via centralsuget restaffald, bioaffald, pap og papir samt plast og mad-/drikkevarekartoner, mens glas og metal skal afleveres til affaldscontainere i områderne. Prisen for lejligheder er fastsat til 70 % (40 % for værelser) af prisen for en standard dobbeltkammerbeholder til parcelhuse.

Husholdninger i Thomas B. Thriges Gade-området og Odeon, som er omfattet af særordningen, afleverer madaffaldet via køkkenkværn. Prisen herfor er ligeledes fastsat til 70 % (40 % for værelser) af prisen for en standard dobbeltkammerbeholder til parcelhuse, hvortil der tillægges 1.318 kr. inkl. moms pr. lejlighed. Tillægsprisen for værelser (plejehjem og ungdomsboliger) er fastsat til 50 % af prisen for en lejlighed, det vil sige 659 kr. inkl. moms.

Vedrørende selskabets takster for øvrige beholdere og containere mv. henvises til selskabets prisliste, der er vedlagt sagen som bilag 1. Odense Renovations gældende priser kan, når de er godkendt af byrådet, findes på dette link: <https://www.odenserenovation.dk/om-odense-renovation/priser/prisliste>.

Effektivisering og benchmark med andre kommuner

Odense Renovation arbejder løbende med effektivisering via udlicitering og kontraktstyring, og ca. 25 % af transporterne fra genbrugsstationerne og renovationsindsamlingen i Odense S-SV udføres fortsat af fremmed vognmand. Derudover arbejder Odense Renovation løbende med optimering af indsamlingsruter med henblik på at minimere driftsomkostningerne, ligesom en effektiv ruteplanlægning kan bidrage til at reducere antallet af nødvendige køretøjer. Disse og andre initiativer bidrager til at minimere prisstigninger.

Odense Renovation har udarbejdet en sammenligning af selskabets takster med de andre fynske kommuner og med 6-byerne. Selskabets sammenligning viser, at Odense Renovations pris for et typisk hus eller lejlighed i 2024 både er den laveste på Fyn og den laveste blandt 6-byerne. Odense Renovation forventer, at selskabets priser også for 2025 vil være blandt de laveste. Odense Renovations prissammenligning er vedlagt som bilag 2 til sagen. Odense Renovation oplyser

supplerende, at CEPOS i foråret 2024 har udarbejdet en analyse af kommunernes obligatoriske affaldsordninger, hvor Odense Kommunes ordning anføres som en af de mest effektive i Danmark, og dermed angives som referencekommune for en række andre kommuner.

Affald fra virksomheder 2025

Fastsættelse af markedspriser for virksomheder

Odense Renovations indtægter fra virksomheder udgør kun en lille del af selskabets samlede indtægter. Fra og med 2023 har lovgivningen gjort det muligt for virksomheder (med affaldsmængder og sammensætning som en husstand) at tilvælge den kommunale ordning - nu også med de genanvendelige materialer. Forsyningstilsynet har i september 2022 udsendt en vejledning om fastsættelse af markedspriser for kommunal indsamling af erhvervsaffald mv., der giver valgfrihed mellem to forskellige metoder ved fastsættelse af markedspriser på ydelser til de mindre erhvervsdrivende. Forsyningstilsynet fører tilsyn med området, og Odense Renovation har på baggrund af dialog med Forsyningstilsynet valgt at anvende Forsyningstilsynets metode 2, hvor der tages udgangspunkt i alle omkostningskomponenter tillagt et overskudstillæg. På den baggrund er markedsprisen for virksomheder for 2025 fastsat med udgangspunkt i priser gældende for husholdninger med et overskudstillæg på 5 %.

Affald fra virksomheder i centralsugeområder i Odense Kommune

For virksomheder i centralsugeområderne er priserne for brug af affaldssugesystemet beregnet ud fra belastningskoder ud fra virksomhedstype (branchekode) og antal ansatte. Prisstrukturen er fastsat således, at virksomheder, der er tilsluttet centralsuget, forventes at skulle betale det samme for at komme af med deres affald som andre tilsvarende virksomheder i kommunen. Der gælder særskilte priser for henholdsvis restaffald, madaffald og andet affald. Den laveste årlige pris for restaffald er 1.192 kr. ekskl. moms for fx en frisør med under 5 ansatte, og højeste årlige pris er 28.968 kr. ekskl. moms for et hotel med 20 eller flere ansatte.

Erhvervsaffald på genbrugsstationerne i Odense Kommune

Virksomhederne skal i henhold til affaldsreglerne betale et gebyr for at benytte genbrugspladserne. Ordningen med nummerpladegenkendelse, hvor virksomhederne betaler, hver gang de besøger genbrugsstationerne, fortsætter i 2025. Prisen pr. besøg er i 2025 på 225 kr. ekskl. moms uanset affaldstype. Prisen er justeret fra 125 kr. i 2024, og ordningen forventes med ca. 29.000 årlige besøg at give en samlet indtægt på ca. 6,5 mio. kr. i 2025. Med den førnævnte pris på 225 kr. pr. besøg er det Odense Renovations vurdering, at der er sammenhæng mellem størrelsen af gebyret og de omkostninger, der ligger til grund herfor, således at kundegruppen hverken betaler for meget eller for lidt for deres affaldsydelser. Herudover gælder der en særlig takst for farligt affald fra virksomheder, som afleveres på genbrugspladserne, på 6,25 kr. pr. kg ekskl. moms.

Farligt affald fra virksomheder

Odense Renovation A/S har overtaget administrationen af ordninger for olie og benzinudskillere samt klinisk risikoaffald fra og med 2013. Administrationsgebyrerne er ligeledes reguleret med 5,5 % i 2025 i forhold til gældende takster for 2024.

Affald til Odense Nord Miljøcenter

Deponeringspriserne for affald til Odense Nord Miljøcenter (ONM) reguleres ligeledes op med 5,5 % i forhold til gældende pris for 2024, idet enkelte priser for affald til deponi er yderligere justeret i opadgående retning med henblik på tilpasning til markedsniveau.

Priser på brændbart affald til mellemlagring og senere afbrænding på Fjernvarme Fyn Affaldsenergi A/S (FFA) reguleres efter FFA's gældende priser

Anlægsinvesteringer i 2025

Selskabets investeringsbudget i 2025 på ca. 158 mio. kr. er fordelt på følgende områder:

Beløb i 1.000 kr.	Budget 2025
Transportafdelingen:	
Centralsug	15.283
Nedgravede løsninger, fx Dronningensgade	14.835
To elektriske kranbiler	12.465
El-skraldebil, 3 akslet	4.698
Ove Sprogøes Plads – underjordisk container	3.709
Diverse anskaffelser under 1 mio. kr.	2.224
	53.214
Genbrugsafdelingen:	
Fremtidens Genbrugsstruktur	12.363
To ophalere, el-drevet	9.890
Containere og komprimatorer	4.946
Diverse anskaffelser under 1 mio. kr.	4.264
	31.463
Odense Nord Miljøcenter:	
Ny Etape 3a	14.375
Kontrol og perkolatopsamling på Stige Ø	3.177
Liebherr gummiged	2.500
Volvo dumper	2.000
Diverse anskaffelser under 1 mio. kr.	2.500
	24.552
Administration (IT, HR og Kommunikation og Økonomi):	
El ladestruktur på Snapindvej	40.549
Fornyelse og opgradering af diverse IT-systemer og løsninger	6.491
Diverse under 1 mio. kr.	1.597
	48.637
Investeringer i alt	157.866

I ovenstående investeringsoversigt indgår under Genbrugsafdelingen investering på 12,4 mio. kr. i 2025 vedrørende projektet Fremtidens Genbrugsstruktur. Projektet er Odense Renovations forslag til koncept for Fremtidens genbrugsstruktur, der forventes at blive implementeret i tre faser over en 7-årig periode jf. særskilt dagsordenspunkt med forudgående behandling i Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget. Der lægges i første omgang op til, at der alene træffes politisk beslutning om at igangsætte etape 1.

Derudover påbegynder Odense Renovation i 2025 etablering af elladeinfrastruktur på Snapindvej med henblik på en gradvis overgang til eldrevne køretøjer over de kommende år i takt med køretøjernes ordinære udskiftningstakt.

For at kunne gennemføre de planlagte investeringer på op til 158 mio. kr. vil Odense Renovation have behov for ekstern lånefinansiering på op til 100 mio. kr. i 2025. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at Odense Kommune stiller garanti for lånet for at sikre optimale lånevilkår for det 100 % ejede selskab.

Refusion af moms på renovationsgebyrer

Byrådet blev den 14. april 2021 orienteret om, at Landsskatteretten havde truffet afgørelse om, at en kommunal dagrenovationsordning ikke er momspligtig af de takstindtægter, der oppebæres fra borgere og grundejerforeninger. Byrådet godkendte på den baggrund en nedsættelse af renovationstaksterne med virkning fra 2. kvartal 2021. Det var dengang forventningen, at der efter sommerferien 2021 ville foreligge et styresignal fra Skattestyrelsen, som Odense

Renovation kunne tage udgangspunkt i, når selskabet skulle have beregnet og godkendt taksterne for 2022 i efteråret 2021.

Skattestyrelsen har den 3. november 2023 udsendt dette styresignal, som har givet kommuner og dagrenovationsselskaberne mulighed for at søge om tilbagebetaling af den for meget indbetalte moms, herunder beregning og tilbagebetaling af renter på momsbeløbene samt fastlægge, hvor mange år der kan reguleres bagud. Skattestyrelsen har oplyst, at de først forventer at påbegynde sagsbehandlingen af sagerne i 2025. Odense Renovation kender derfor ikke konsekvenserne, herunder om Skattestyrelsens afgørelse potentielt kan have negativ påvirkning på Odense Renovations nuværende praksis, hvor selskabets dagrenovationstakster fra 2. kvartal 2021 har været uden moms.

På den baggrund er taksterne for 2025 ligesom i 2024 fastsat uden moms og uden hensyntagen til den bagudrettede moms. Når Odense Renovation i samarbejde med sin revisor og advokat har fået afklaret spørgsmålet om moms på renovationsgebyrer og betydningen for Odense Renovation og selskabets kunder, vil byrådet derfor få forelagt en ny sag om Odense Renovations takster på affald fra husholdninger, hvis afklaringen giver grundlag herfor.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser af forsyningsselskabernes årlige prisjusteringer vil som hidtil blive håndteret inden for udvalgenes eksisterende budgetrammer via de årlige pris- og lønreguleringer af kommunens budget.

I overensstemmelse med lovgivningen betaler Odense Renovation A/S garantiprovision på markedsvilkår, hvis selskabet ønsker kommunal garantistillelse i forbindelse med låneoptagelse. Det er vurderingen, at en årlig garantiprovision på 0,30 % af restgælden i det konkrete tilfælde p.t. vil svare til markedsvilkår. Indtægten fra garantiprovision medtages efter sædvanlig praksis i forbindelse med førstkommende budgetregulering og efter, at lånet konkret er optaget.

Sagen har derudover ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til priser 2025

Bilag 2 - Sammenligning af priser med andre kommuner

Punkt 12: Lukket: Lejeaftale kontorhus i Vollsmose

03.09.18-P27-1-24

Punkt 13: Lukket: B-sag: OFFSpring

20.15.00-G01-19-23

Punkt 14: D-sag: Orientering om kommunens investeringer

00.32.14-A00-1-24

Resume

Som opfølgning på den aktuelle medieomtale af potentielt problematiske investeringer har forvaltningen, i samarbejde med kommunens kapitalforvaltere undersøgt de nærmere omstændigheder.

Odense Kommune investerer gennem fire kapitalforvaltere i en række investeringsforeninger. Investeringerne følger de etiske retningslinjer besluttet af byrådet, således at der ikke investeres i ”selskaber, der er involveret i produktion af tobak, atomvåben eller våben, der er forbudt i henhold til internationale konventioner”.

For at sikre, at den etiske investeringsprofil overholdes, samarbejder kapitalforvalterne med såkaldte screeningsbureauer omkring screening af virksomheder både inden investering og løbende. Derudover arbejder kommunens kapitalforvaltere med at påvirke virksomheder igennem ejerskabet, hvis der opstår problematiske forhold. Det kan eksempelvis være, at sikre bedre arbejdstagerrettigheder eller at arbejde med såkaldte transitionsselskaber – selskaber, som bevæger sig fra fossile brændsler til vedvarende energikilder.

Kommunen investerer ikke direkte i konkrete selskaber, men der handles løbende aktier indenfor investeringsfondene. Når kapitalforvalterne og screeningsbureauerne bliver bekendt med forhold, der ikke lever op til den etik, der ønskes, er der altså mulighed for både at afvikle investeringen i den pågældende virksomhed eller at forsøge at påvirke virksomheden til at skabe bedre forhold.

I relation til den aktuelle mediedækning gælder det, at:

- Af de investeringer, der fremhæves som potentielt problematiske i forhold til kontroversielle våben, indgår kun ét af de pågældende selskaber fortsat i porteføljen, da de vurderes ikke at producere våben og slet ikke kontroversielle våben.
- Nogle selskaber fremstår som potentielt problematiske på baggrund af arbejdstagerrettigheder. Undersøgelse af de konkrete selskaber viser, at disse investeringer overholder den etiske investeringsprofil, idet scoren ikke er så lav, at virksomheden overskrider grænserne fastsat af FN's Global Compact, som omfatter 10 universelle principper inden for blandt andet arbejdstagerrettigheder. Der er dog en særlig opmærksomhed og dialog med nogle af disse selskaber at sikre arbejdstagerrettigheder.
- Deriblandt selskaber, som fremstår som potentielt problematiske på baggrund af udvinding af fossile brændstoffer i hovedparten af tilfælde er tale om marginale omsætninger på under 5 %, hvilket er indenfor rammerne af den etiske investeringsprofil.
- En del af Odenses investeringer i selskaber med aktiviteter indenfor fossile brændstoffer, desuden er selskaber, som kan betegnes som transitionsselskaber. Det dækker over selskaber, som præsenterer en troværdig plan for overgang fra fossile brændsler til vedvarende energikilder i overensstemmelse med Parisaftalen og Agenda 2030. Der er altså tale om selskaber, der kan fremvise strategiske planer og parathed til lavere CO₂-udledning, samt at de udviser konkrete handlinger og investeringer. Dette lever igen op til den etiske investeringsprofil, byrådet har besluttet

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 15: D-sag: Foretræde fra Odense Renovation

24.00.00-G01-56-24

Resume

I henhold til Odense Kommunes Ejerpolitik afgiver de omfattede selskaber én gang årligt en orientering til Økonomiudvalget om selskabernes status og udviklingsplaner samt benchmark i forhold til sammenlignelige selskaber.

Odense Renovation vil blandt andet orientere om arbejdet med sikring af overholdelse og implementering af både arbejds- og sociale klausuler samt selskabets indsatser med i udbud og kontrakter at udelukke virksomheder fra udbud og ophæve kontrakter med virksomheder, der begår væsentlige overtrædelser af skattelovgivningen.

Odense Renovation vil endvidere orientere om selskabets forbrugerrettede takster samt om arbejdet med at præge børn og unges adfærd og bevidsthed om miljørigtig adfærd på Odense Renovations område.

Desuden vil Odense Renovation orientere om selskabets arbejde med initiativer relateret til byrådets ambition om klimaneutralitet i 2030 og FNs verdensmål samt om bestyrelsens sammensætning set i forhold til selskabets kommende opgaver og planer.

Fra Odense Renovation deltager bestyrelsesformand Karsten Fogde, næstformand Frank Lundgren, adm. direktør Winie Evers, chef for plan og ressource Jan Thrane og økonomichef Per Simonsen.

Fra Klima- og Miljøforvaltningen deltager adm. direktør Michael Wognsen Frederiksen.

Fra By- og Kulturforvaltningen deltager adm. direktør Erik Jespersen.

Fra Borgmesterforvaltningen deltager chefkonsulent Brian Frederiksen.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 16: E-sag: Forslag fra udvalgsmedlem Reza Javid, Ø - Indførelse af mulighed for, at borgere i Odense kan stille borgerforslag til byrådet

00.22.02-A26-17-24

Initiativretsforslag

Udvalgsmedlem Reza Javid fremsender i henhold til forretningsordenens § 2, stk. 2, følgende forslag til optagelse på Økonomiudvalgets dagsorden den 5. november 2024:

I over en tredjedel af danske kommuner er der indført mulighed for borgerforslag, heriblandt København, Aarhus, Aalborg, Syddjurs, Næstved, Rødovre, Albertslund og Nordfyns Kommune. Det er på tide, at odenseanerne får samme mulighed.

Enhedslisten ønsker at give borgere i Odense Kommune større indflydelse på udviklingen i deres by ved at have mulighed for at stille borgerforslag til behandling i byrådet. Det vil give borgerne i Odense mulighed for i højere grad at være en del af den demokratiske proces i det politiske system.

Mange borgere rundt omkring i Odense har gode idéer til at lave ændringer og bidrage med initiativer, udvikling og nyskabelse, der gør Odense til en endnu bedre by at bo i.

Konkret kan rammerne for oprettelse af borgerforslag være således:

Alle borgere bosat i Odense Kommune, der er fyldt 15 år, kan oprette borgerforslag. Såfremt et borgerforslag opnår støtte fra mindst 700 borgere i Odense Kommune indenfor et halvt år efter, at det er oprettet, skal det optages til behandling i Odense Byråd.

Alle borgerforslag skal opfylde følgende betingelser:

- Have relevans for Odense Kommunes opgaver og service.
- Kan gennemføres inden for gældende love og regler.
- Skal være sagligt, skrevet på dansk, forståeligt og uden injurierende, chikanerende eller diskriminerende indhold.
- Skal tilgodese en bredere kreds af borgere og ikke enkeltindivider.
- Må ikke indeholde private oplysninger eller eksponering af enkeltpersoner.
- Må ikke indeholde reklame eller kommercielle budskaber.
- Må ikke tidligere været politisk behandlet i gældende valgperiode eller angå en konkret sag, der er blevet behandlet og afgjort i valgperioden.

Indstilling fra forslagsstiller

Enhedslisten indstiller til Økonomiudvalget, at Borgmesterforvaltningen pålægges at udarbejde en sag til byrådet om, at borgere i Odense Kommune skal kunne oprette borgerforslag, der skal behandles i byrådet.

Forvaltningens belysning

Odense Byråd besluttede med Budget 2020, at den demokratiske samtale skal være et særkende i den måde, vi tilgår udviklingen af Odense. Siden har Odense Kommune arbejdet ambitiøst og målrettet med borgerinvolvering på mange forskellige måder. Samtidig har Odense Kommune gennem mange år arbejdet med aktivisering i lokaldemokratiske processer med Bydelspuljen og Borgerne Bestemmer.

Der er dog endnu ikke blevet arbejdet med muligheden for, at borgere i Odense kan stille borgerforslag til byrådet, og hverken byrådet eller Økonomiudvalget har således tidligere truffet beslutning eller igangsat et arbejde vedrørende dette. Det vurderes, at sagen henhører under Økonomiudvalget, eftersom udvalget varetager de tværgående opgaver inden for civilsamfund.

Omkring en tredjedel af landets kommuner har eller har haft indført en ordning for borgerforslag (Altinget, 2023). Eksempelvis har både Københavns Kommune og Aarhus Kommune indført toårige forsøgsordninger med borgerforslag, hvorefter de evalueres med henblik på at vurdere, om ordningerne skal fortsættes. Københavns Kommune har dog inden forsøgsordningens udløb valgt at forlænge ordningen for en fireårig periode.

Ved at indføre en borgerforslagsordning i Odense vil byens borgere i endnu højere grad have mulighed for at skabe politisk opmærksomhed om de forhold, der er vigtige for dem. Dermed får flere oplevelsen af være en del af udviklingen af byen, hvilket i sidste ende kan medvirke til at styrke den demokratiske selvtillid og dermed engagementet i det lokale demokrati.

Borgerforslag kan dog også omvendt blive udviklet, uden der har været en demokratisk samtale på tværs af byen, og hvor det i sidste ende ikke fører til reel forandring. En optælling fra Altinget viser, at kun 1,5 % af de opstillede borgerforslag i kommunerne er blevet vedtaget (Altinget, 2023). Den reelle oplevelse af indflydelse kan derfor være begrænset. Hertil skal det også bemærkes, at en borgerforslagsordning kræver medarbejderressourcer til vejledning, formidling, kvalificering af forslagene, IT-understøttelse mv. Ydermere kan borgerne allerede i dag kontakte et medlem af byrådet og forslå vedkommende at rejse sagen som en initiativretssag i byrådet.

Såfremt byrådet beslutter at arbejde videre med muligheden for at stille borgerforslag, skal der udarbejdes en sag, der beskriver en model for en borgerforslagsordning nærmere. Det anbefales, at denne sag forelægges i andet kvartal 2025, når den foreløbige evaluering fra Københavns Kommune forelægges.

Beslutning

Den demokratiske samtale skal være et særkende i Odense. Derfor afprøver Odense Kommune hele tiden nye metoder til borgerinddragelse. Økonomiudvalget ønsker en yderligere belysning af muligheden for, at kommunens borgere kan fremsætte borgerforslag, herunder de tekniske muligheder og forventede udgifter. Belysningen skal også indeholde erfaringer fra andre kommuner. Den endelige belysning drøftes i gruppeformandskredsen, forinden den forelægges Økonomiudvalget.